

IZ DOKUMENTACIJE O EVROPSKOJ UNIJI

I

EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA DRŽAVA ČLANICA EVROPSKE UNIJE

**Izvodi iz Ugovora o osnivanju Evropske zajednice koji se odnose na formiranje
ekonomske i monetarne unije**

1. NASLOV VII UGOVORA O OSNIVANJU EZ (RANIJI NASLOV VI)¹

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Glava 1

Ekonomska politika

Član 98 (ex član 102 A)

Države članice sprovode svoje ekonomske politike tako da doprinose ostvarenju ciljeva Zajednice, kako su oni definisani u članu 2, a u okviru opštih smernica navedenih u članu 99, tačka 2. Države članice i Zajednica deluju poštujući princip otvorene tržišne privrede sa slobodnom konkurencijom, uz davanje prioriteta efikasnoj raspodeli resursa, u skladu sa načelima utvrđenim u članu 4.

¹ Preveli D. Lopandić i M. Janjević. Numeracija naslova i članova Ugovora o osnivanju EZ je data u saglasnosti sa novim Ugovorom iz Amsterdama, potpisanim 2. 10. 1997. godine o izmenama Ugovora o EU i Ugovora o osnivanju EZ. U zagradi je data stara numeracija prema Rimskom ugovoru, odnosno Ugovoru iz Mاستrihta (videti *Official Journal of the EC*, No. C 340, 10. 11. 1997).

Član 99 (ex član 103)

1. Države članice smatraju svoje ekonomske politike pitanjima od zajedničkog interesa koja usaglašavaju u okviru Saveta, u skladu sa članom 103.

2. Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, usvaja predlog opštih smernica ekonomskih politika država članica i Zajednice i o tome podnosi izveštaj Evropskom savetu.

Na osnovu izveštaja Saveta, Evropski savet raspravlja o zaključku o opštim smernicama ekonomskih politika država članica i Zajednice.

Na osnovu tog zaključka, Savet, usvaja kvalifikovanom većinom preporuku kojom se utvrđuju opšte smernice. O svojoj preporuci Savet obaveštava Evropski parlament.

3. Da bi obezbedio tešnje usaglašavanje ekonomskih politika i veću konvergentnost ekonomskih rezultata država članica, Savet, na osnovu izveštaja koji podnosi Komisija, vodi računa o ekonomskom razvoju u svakoj od država članica u Zajednici, kao i o usaglašenosti njihovih ekonomskih politika sa opštim smernicama navedenim u tački 2, i redovno daje opštu ocenu.

Za potrebe tog multilateralnog nadzora, države članice dostavljaju Komisiji informacije o značajnim merama koje su preduzele u oblasti ekonomske politike, kao i sve ostale informacije koje ocene neophodnim.

4. Kada se utvrdi, u postupku navedenom u tački 3, da ekonomske politike neke države članice nisu u skladu sa opštim smernicama navedenim u tački 2, odnosno da mogu dovesti u pitanje dobro funkcionisanje Ekonomske i monetarne unije, Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, može odnosnoj državi članici uputiti neophodne preporuke.

Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, može doneti odluku da te preporuke budu objavljene.

Predsednik Saveta i Komisija podnose izveštaj Evropskom parlamentu o rezultatima multilateralnog nadzora. Predsednik Saveta može biti pozvan pred nadležni odbor Evropskog parlamenta ukoliko je Savet objavio svoje preporuke.

5. Savet, odlučujući u skladu sa postupkom iz člana 252, može odrediti modalitete postupka multilateralnog nadzora navedenog u tačkama 3. i 4. ovog člana.

Član 100 (ex član 103 A)

1. Uz poštovanje postupaka predviđenih ovim Ugovorom, Savet, odlučujući jednoglasno na predlog Komisije, može doneti mere u skladu sa ekonomskom situacijom, posebno ukoliko dođe do znatnijih teškoća u snabdevanju nekim proizvodima.

2. Kada neka država članica zapadne u teškoće ili joj zaprete ozbiljne teškoće zbog izuzetnih događaja koji izmiču njenoj kontroli, Savet, odlučujući jednoglasno na predlog Komisije može, pod određenim uslovima, odobriti finansijsku pomoć Zajednice

zainteresovanoj državi članici. Kada su znatnije teškoće uzrokovane prirodnim katastrofama, Savet odlučuje kvalifikovanom većinom. Predsednik Saveta informiše Evropski parlament o donetoj odluci.

Član 101 (ex član 104)

1. Zabranjuje se ECB i centralnim bankama država članica, u daljem tekstu "nacionalne centralne banke", da odobravaju minusni saldo, odnosno bilo koji drugi tip kredita ustanovama ili organima Zajednice, centralnim upravama, regionalnim, lokalnim ili drugim javnim organima, ostalim javnim organizacijama ili preduzećima država članica; takođe se zabranjuje ECB i nacionalnim centralnim bankama da od njih direktno preuzimaju instrumente duga.

2. Tačka 1. se ne primenjuje na javne kreditne organizacije koje, u okviru stavljanja na raspolaganje gotovine od strane centralnih banaka, uživaju, od strane nacionalnih centralnih banaka i ECB isti tretman kao i privatne kreditne organizacije.

Član 102 (ex član 104 A)

1. Zabranjene su sve mere, koje se ne zasnivaju na procenama finansijskog karaktera, a koje obezbeđuju institucijama ili telima Zajednice, regionalnim ili lokalnim upravama, ostalim javnim organima odnosno ostalim javnim organizacijama ili preduzećima država članica povlašćen pristup finansijskim institucijama.

2. Savet, odlučujući u skladu sa postupkom predviđenim u članu 252, bliže će utvrditi, do 1. januara 1994, definicije radi primene zabrane navedene u tački 1.

Član 103 (ex član 104 B)

1. Zajednica nije odgovorna za obaveze centralnih administracija, regionalnih ili lokalnih organa, ostalih državnih organa, odnosno državnih organizacija ili preduzeća neke države članice, niti ih preuzima na sebe, što ne utiče na poštovanje međusobnih finansijskih garancija za zajedničku realizaciju nekog specifičnog projekta. Država članica ne odgovara za obaveze centralnih administracija, regionalnih ili lokalnih organa, ostalih državnih organa, odnosno drugih državnih organizacija ili preduzeća neke druge države članice, niti ih preuzima na sebe, što ne utiče na poštovanje međusobne finansijske garancije za zajedničku realizaciju nekog specifičnog projekta.

2. Savet, odlučujući u skladu sa postupkom navedenim u članu 252, može, prema potrebi, bliže utvrditi definicije za primenu zabrana navedenih u članu 101. i u ovom članu.

Član 104 (ex član 104 C)

1. Države članice izbegavaju postojanje prekomernih javnih deficita.

2. Komisija nadzire razvoj budžetske situacije i visinu javnog duga u državama članicama u cilju otkrivanja očiglednih grešaka. Ona posebno vodi računa o tome da li se poštuje budžetska disciplina, i to na osnovu sledeća dva kriterijuma:

a) da li odnos između predviđenog i javnog deficita i unutrašnjeg bruto proizvoda prevazilazi određenu referentnu vrednost, osim ako:

- se taj odnos nije bitno i konstantno smanjivao da bi dostigao nivo koji je blizu referentne vrednosti;

- odnosno ako je prevazilaženje referentne vrednosti samo izuzetno i privremeno, a taj odnos ostaje blizu referentne vrednosti;

b) da li odnos između javnog duga i unutrašnjeg bruto proizvoda prevazilazi određenu referentnu vrednost, izuzev ako se taj odnos ne smanjuje na zadovoljavajući način i ne približava dovoljnom dinamikom nivou referentne vrednosti.

Referentne vrednosti su precizirane u Protokolu o postupku koji se primenjuje u slučaju prekomernog deficita, priloženom ovom Ugovoru.

3. Ukoliko neka država članica ne zadovoljava zahteve tih kriterijuma, ili neke od njih, Komisija sastavlja izveštaj. U izveštaju Komisije se razmatra, takođe, da li javni deficit prevazilazi javnu investicionu potrošnju, a vodi se računa i o svim drugim relevantnim činiocima, uključujući i srednjeročnu ekonomsku i budžetsku poziciju države članice.

Komisija, takođe, može sačiniti izveštaj ukoliko, bez obzira na poštovanje kriterijuma, proceni da postoji rizik od prekomernog deficita u nekoj državi članici.

4. Komitet predviđen članom 114. daje mišljenje o izveštaju Komisije.

5. Ukoliko Komisija proceni da u nekoj državi članici postoji prekomerni deficit ili da bi do njega moglo da dođe, ona upućuje mišljenje Savetu.

6. Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, i imajući u vidu eventualne primedbe zainteresovane države članice, utvrđuje, nakon opšte procene, da li postoji ili ne postoji prekomerni deficit.

7. Kada Savet, u skladu sa tačkom 6, zaključi da prekomerni deficit postoji, on upućuje preporuke zainteresovanoj državi članici kako bi ova okončala takvu situaciju u datom roku. Osim u slučajevima predviđenim u tački 8, te preporuke se ne objavljuju.

8. Ukoliko Savet zaključi da u propisanom roku nije preduzeta efikasna akcija kao odgovor na njegove preporuke, on može te preporuke i objaviti.

9. Ukoliko država članica i dalje uporno ne primenjuje preporuke Saveta, ovaj može odlučiti da pozove tu državu članicu da u određenom roku preduzme mere za smanjenje deficita u obimu koji Savet proceni neophodnim, kako bi se stanje popravilo.

U tom slučaju, Savet može zatražiti od odnosne države članice da podnosi izveštaje po precizno utvrđenoj dinamici, sa ciljem da se sagleda napor koji ta država članica ulaže za prilagođavanje.

10. Prava na žalbu predviđena članovima 226. i 227. ne mogu se ostvariti u okviru tački 1. do 9. ovog člana.

11. Sve dok država članica ne izvršava odluku donetu na osnovu tačke 9, Savet može odlučiti da primeni odnosno, ako se ukaže potreba, da pojača jednu ili više od sledećih mera:

- da od odnosne države članice zatraži da objavi dodatne informacije, koje bi precizirao Savet, pre nego što ona emituje obveznice i hartije od vrednosti;
- da pozove Evropsku investicionu banku da preispita svoju kreditnu politiku prema dotičnoj državi članici;
- da zahteva od odnosne države članice da pri Zajednici uloži beskamatni depozit na neki utvrđeni iznos, sve dok, po mišljenju Saveta, prekomerni deficit ne bude korigovan;
- da izrekne novčanu kaznu odgovarajućeg iznosa.

Predsednik Saveta informiše Evropski parlament o donetim odlukama.

12. Savet ukida neke ili sve odluke navedene u tačkama 6. do 9. i 11. ukoliko je, po mišljenju Saveta, prekomerni deficit u odnosnoj državi članici popravljen. Ukoliko je Savet prethodno objavio svoje preporuke, on će, odmah po ukidanju odluke navedene u tački 8, objaviti da u odnosnoj državi više nema prekomernog deficita.

13. U slučajevima kada donosi odluke u skladu sa tačkama 7. do 9, 11. i 12, Savet odlučuje na preporuku Komisije, dvotrećinskom većinom glasova svojih članova, ponderisanih u skladu sa članom 205. tačka 2, s tim što su isključeni glasovi predstavnika države članice koja je u pitanju.

14. Dodatne odredbe u vezi sa sprovođenjem postupka opisanog u ovom članu se nalaze u Protokolu o postupku koji se primenjuje u slučaju prekomernog deficita, priloženom uz ovaj Ugovor.

Savet, odlučujući jednoglasno na predlog Komisije, nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i ECB, donosi odgovarajuće odredbe koje će zameniti pomenuti Protokol.

Uz poštovanje ostalih odredaba ove tačke, Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom, na predlog Komisije, a nakon konsultovanja Evropskog parlamenta, utvrđuje, do 1. januara 1994. modalitete i definicije u cilju primene odredaba pomenutog Protokola.

GLAVA 2

MONETARNA POLITIKA

Član 105 (ex član 105)

1. Osnovni cilj ESCB je očuvanje stabilnosti cena. Ne zanemarujući osnovni cilj - održavanja stabilnih cena - ESCB podržava opštu ekonomsku politiku koja se vodi u Zajednici, kako bi doprineo ostvarivanju ciljeva Zajednice, navedenim u članu 2. ESCB deluje u skladu sa načelom otvorene tržišne privrede zasnovane na slobodnoj

konkurenciji, uz podršku efikasnom rasporedu resursa i uz poštovanje načela utvrđenih u članu 4.

2. Osnovni zadaci ESCB su:

- utvrđivanje i sprovođenje monetarne politike Zajednice;
- vršenje deviznih poslova, u skladu sa članom 111;
- držanje i upravljanje zvaničnim deviznim rezervama država članica;
- unapređenje nesmetanog funkcionisanja platnog prometa.

3. Treća alineja tačke 2. ne utiče na držanje i upravljanje deviznim obrtnim sredstvima od strane država članica.

4. ECB će biti konsultovana :

- o svakom predloženom komunitarnom aktu iz njene nadležnosti;
- od strane nacionalnih organa, o svakom nacrtu propisa iz njene nadležnosti,

ali u granicama i pod uslovima koje utvrđuje Savet, u skladu sa postupkom predviđenim članom 107. tačka 6.

ECB može, u okvirima svojih nadležnosti, davati mišljenja odgovarajućim organima ili telima Zajednice, odnosno odgovarajućim nacionalnim organima.

5. ECB doprinosi dobrom vođenju politika nadležnih organa koje se odnose na kontrolu poslovanja kreditnih institucija i na stabilnost finansijskog sistema.

6. Savet, odlučujući jednoglasno na predlog Komisije i po obavljenim konsultacijama sa ECB i nakon pozitivnog mišljenja Evropskog parlamenta, može poveriti ECB specifične zadatke koji su u vezi sa politikama u oblasti kontrole kreditnih institucija i ostalih finansijskih organizacija, izuzev osiguravajućih preduzeća.

Član 106 (ex član 105 A)

1. ECB je jedina ovlašćena da odobrava emitovanje novčanica u Zajednici. ECB i nacionalne centralne banke mogu emitovati takve novčanice. Jedino će novčanice koje emituju ECB i nacionalne centralne banke imati zakonsku vrednost u Zajednici.

2. Države članice mogu emitovati kovani novac u obimu koji odobri ECB. Savet, odlučujući u skladu sa postupkom predviđenim članom 252. i nakon obavljenih konsultacija sa ECB, može usvojiti mere za usaglašavanje naziva i tehničkih specifikacija svog kovanog novca namenjenog optičaju, u onoj meri u kojoj je to neophodno za obezbeđivanje njihovog normalnog optičaja u Zajednici.

Član 107 (ex član 106)

1. ESCB se sastoji od ECB i nacionalnih centralnih banaka.

2. ECB ima svojstvo pravnog lica.

3. ESCB rukovode organi odlučivanja ECB, to jest Savet guvernera i Izvršni odbor.

4. Statut ESCB je utvrđen Protokolom priloženim uz ovaj Ugovor.

5. članovi 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a) i 36 Statuta ESCB mogu biti izmenjeni od strane Saveta, koji odlučuje kvalifikovanom većinom na preporuku ECB i nakon obavljenih konsultacija sa Komisijom, ili jednoglasno na predlog Komisije i nakon obavljenih konsultacija sa ECB. U oba slučaja potrebno je pozitivno mišljenje Evropskog parlamenta.

6. Savet odlučuje, kvalifikovanom većinom na predlog Komisije a po obavljenim konsultacijama sa Evropskim parlamentom i sa ECB, ili na preporuku ECB i nakon obavljenih konsultacija sa Evropskim parlamentom i sa Komisijom, o pitanjima navedenim u članovima 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 Statuta ESCB.

Član 108 (ex član 107)

Prilikom vršenja ovlašćenja i izvršavanja ciljeva i zadataka koje utvrđuju ovaj Ugovor i Statut, ni ESCB, ni ECB, niti neka nacionalna centralna banka, niti bilo koji član njihovih organa odlučivanja, ne mogu tražiti ni prihvatati uputstva od organa ili tela Zajednice, vlada država članica ili bilo kog drugog organa. Organi i tela Zajednice, kao i vlade država članica obavezuju se na poštovanje tog načela, kao i da neće pokušavati da utiču na članove organa odlučivanja ECB, odnosno nacionalnih centralnih banaka, u obavljanju njihovih zadataka.

Član 109 (ex član 108)

Svaka država članica vodi računa o saglasnosti svog nacionalnog zakonodavstva, uključujući i statut svoje nacionalne centralne banke, sa ovim Ugovorom i Statutom ESCB, i to najkasnije do dana uspostavljanja ESCB.

Član 110 (ex član 108 A)

1. U cilju obavljanja zadataka poverenih ESCB-a, u skladu sa ovim Ugovorom i pod uslovima utvrđenim Statutom, ESCB:

- donosi uredbe u meri koja je neophodna za obavljanje zadataka definisanih u članu 3.1 prva alineja, u članovima 19.1, 22, odnosno 25.2 Statuta ESCB;
- donosi neophodne odluke za obavljanje zadataka poverenih ESCB-u u skladu sa ovim ugovorom i sa statutom ESCB;
- daje preporuke i mišljenja.

2. Uredba ima opštu primenu. Ona je obavezujuća u svim svojim elementima i direktno se primenjuje u svim državama članicama.

Preporuke i mišljenja ne obavezuju.

Odluka je obavezujuća u svim svojim elementima za one na koje se odnosi.

Članovi 253. do 256. primenjuju se na uredbe i na odluke koje donosi ECB.

ECB može odlučiti da objavi svoje odluke, preporuke i mišljenja.

3. U granicama i pod uslovima koje donose Savet u skladu sa postupkom predviđenim u članu 107. tačka 6, ECB je ovlašćena da preduzećima izriče novčane kazne i druge finansijske sankcije u slučajevima nepoštovanja njenih uredbi i odluka.

Član 111 (ex član 109)

1. Savet može, odstupajući od člana 300, i na osnovu jednoglasne odluke, na predlog ECB, ili na predlog Komisije i nakon konsultovanja ECB, radi postizanja konsenzusa koji će biti u skladu sa ciljem održavanja stabilnosti cena, kao i nakon konsultovanja Evropskog parlamenta, zaključivati formalne sporazume o sistemu deviznog kursa ekija prema valutama izvan Zajednice, prema postupku navedenom u tački 3. za aranžmane koji su u njemu navedeni. Savet, koji odlučuje kvalifikovanom većinom na preporuku ECB, odnosno Komisije, a nakon obavljenih konsultacija sa ECB radi postizanja konsenzusa koji će biti u skladu sa ciljem održavanja stabilnosti cena, može usvajati, menjati odnosno napuštati srednje kurseve ekija u sistemu deviznih kurseva. Predsednik Saveta informiše Evropski parlament o usvajanju, izmeni, odnosno napuštanju srednjih kurseva ekija.

2. U odsustvu odgovarajućeg sistema deviznog kursa u odnosu na jednu ili na više valuta izvan Zajednice u smislu tačke 1, Savet, koji odlučuje kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije i nakon obavljenih konsultacija sa ECB, može formulisati opšte smernice devizne politike prema tim valutama. Te opšte smernice ne utiču na glavni cilj ESCB, to jest na održavanje stabilnosti cena.

3. Kada je potrebno zaključiti sporazume koji se odnose na pitanja monetarnog ili deviznog režima između Zajednice i jedne ili više država, odnosno međunarodnih organizacija, Savet, koji svoje odluke donosi kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, a nakon obavljenih konsultacija sa ECB, odstupajući od člana 300, odlučuje o aranžmanima u vezi sa pregovorima i sa zaključivanjem takvih sporazuma. Tim aranžmanima se mora obezbediti izražavanje jedinstvenog stava Zajednice. Komisija je u punoj meri uključena u pregovore.

Sporazumi zaključeni u smislu ove tačke su obavezujujući za organe Zajednice, ECB i države članice.

4. Uz poštovanje tačke 1, Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, a po obavljenim konsultacijama sa ECB, donosi odluku o položaju Zajednice na međunarodnom nivou u vezi sa pitanjima od posebnog značaja za Ekonomsku i monetarnu uniju, i, odlučujući jednoglasno, donosi odluku o svom predstavljanju, u skladu sa podelom nadležnosti predviđenom u članovima 99. i 105.

5. Ne dovodeći u pitanje nadležnosti i sporazume Zajednice u oblasti Ekonomske i monetarne unije, države članice mogu pregovarati u međunarodnim telima i zaključivati međunarodne sporazume.

GLAVA 3 INSTITUCIONALNE ODREDBE

Član 112 (ex član 109 A)

1. Savet guvernera ECB sastoji se od članova Izvršnog odbora ECB i guvernera nacionalnih centralnih banaka.

2. a) Izvršni odbor se sastoji od predsjednika, potpredsjednika i još četiri člana.

b) Predsjednika, potpredsjednika i ostale članove Izvršnog odbora zajednički imenuju vlade država članica između ličnosti priznatog stručnog autoriteta i iskustva u monetarnoj, odnosno bankarskoj oblasti. Odluka o imenovanju se donosi na nivou šefova država ili vlada, na preporuku Saveta i nakon obavljenih konsultacija sa Evropskim parlamentom i sa Svetom guvernera ECB.

Njihov mandat traje osam godina i ne može se obnavljati.

Članovi Izvršnog odbora mogu biti samo državljani država članica.

Član 113 (ex član 109 B)

1. Predsjednik Saveta i jedan član Komisije mogu učestvovati bez prava glasa na sastancima Saveta guvernera ECB.

Predsjednik Saveta može podneti predlog za raspravu Savetu guvernera ECB.

2. Predsjednik ECB se poziva da učestvuje na sastancima Saveta kada ovaj raspravlja o pitanjima u vezi sa ciljevima i zadacima ESCB.

3. ECB podnosi godišnji izveštaj Evropskom parlamentu, Savetu i Komisiji, kao i Evropskom savetu, o aktivnostima ESCB i o monetarnoj politici za prethodnu i za tekuću godinu. Predsjednik ECB taj izveštaj podnosi Savetu i Evropskom parlamentu, koji na toj osnovi može voditi opštu raspravu.

Predsjednik ECB i ostali članovi Izvršnog odbora mogu, na zahtev Evropskog parlamenta ili samoinicijativno, biti saslušani od strane nadležnih odbora Evropskog parlamenta.

Član 114 (ex član 109 C)

1. U cilju ostvarivanja bolje koordinacije politika država članica u meri neophodnoj za funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, ustanovljava se Monetarni komitet koji je konsultativnog karaktera.

Njegov zadatak je:

- da prati monetarnu i finansijsku situaciju država članica i Zajednice, kao i opšti platni režim država članica i da o tome redovno izveštava Savet i Komisiju;

- da daje mišljenja, bilo na zahtev Saveta ili Komisije, bilo samoinicijativno, za potrebe ovih institucija;

- uz poštovanje člana 207, da doprinosi pripremi rada Saveta o pitanjima iz članova 59, 60, 99, tačke 2, 3, 4 i 5, članova 100, 102, 103, 104, 116, tačka 2, 117, tačka 6, 119, 120, 121 tačka 2 i 122, tačka 1;

- da, najmanje jednom godišnje, pristupa ispitivanju stanja u oblasti kretanja kapitala i slobode plaćanja kako to proističe iz ovog Ugovora i iz mera koje donosi Savet; to ispitivanje se odnosi na sve mere u vezi sa kretanjem kapitala i platnim prometom; Komitet izveštava Komisiju i Savet o rezultatima tog ispitivanja.

Države članice i Komisija imenuju po dva člana Monetarnog komiteta.

2. Početkom treće faze, uspostavlja se Ekonomski i finansijski komitet. Monetarni komitet predviđen tačkom 1. se raspušta.

Zadatak Ekonomskog i finansijskog komiteta je:

- da daje mišljenja, bilo na zahtev Saveta ili Komisije, bilo samoinicijativno, za potrebe ovih organa;

- da prati ekonomsku i finansijsku situaciju država članica i Zajednice i da o tome redovno izveštava Savet i Komisiju, i posebno o finansijskim odnosima sa trećim zemljama i sa međunarodnim institucijama;

- uz poštovanje člana 207, da doprinosi pripremi rada Saveta o pitanjima iz članova 59, 60, 99, tačke 2, 3, 4 i 5, članova 100, 102, 103, 104, 105, tačka 6, 106, tačka 2, 107, tačke 5 i 6, 111, 119, 120, tačke 2. i 3, 122, tačka 2, 123, tačke 4 i 5, i da obavlja druge konsultativne i pripremne zadatke koje mu poveri Savet;

- da najmanje jednom godišnje pristupa ispitivanju stanja u oblasti kretanja kapitala i slobode plaćanja, kako to proističe iz Ugovora i mera koje donosi Savet. To ispitivanje se odnosi na sve mere u vezi sa kretanjem kapitala i platnim prometom. Komitet podnosi izveštaj Komisiji i Savetu o rezultatima tog ispitivanja.

Svaka država članica, Komisija i ECB imenuje najviše po dva člana Komiteta.

3. Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na predlog Komisije i nakon konsultovanja ECB i Komiteta iz ovog člana, utvrđuje pojedinosti o sastavu Ekonomskog i finansijskog komiteta. Predsednik Saveta obaveštava Evropski parlament o toj odluci.

4. Pored zadataka utvrđenih tačkom 2, ukoliko i dokle god države članice koriste izuzeće u smislu članova 122. i 123, Komitet prati monetarnu i finansijsku situaciju kao i opšti režim plaćanja tih država članica i o tome redovno izveštava Savet i Komisiju.

Član 115 (član 109 D)

Za pitanja koja su u oblasti primene člana 99 tačka 4, člana 104. izuzev tačke 14, članova 111, 121, 122. i 123. tačke 4. i 5, Savet, ili neka država članica, mogu zatražiti od Komisije da podnese, u zavisnosti od slučaja, preporuku ili predlog. Komisija razmatra taj zahtev i odmah podnosi svoje zaključke Savetu.

GLAVA 4
PRELAZNE ODREDBE

Član 116 (ex član 109 E)

1. Druga faza realizacije Ekonomske i monetarne unije počinje 1. januara 1994.
2. Do tog datuma:
 - a) svaka država članica će:
 - usvojiti, prema potrebi, odgovarajuće mere radi poštovanja zabrana predviđenih u članu 56, članu 101. i članu 102, tačka 1;
 - doneti, po potrebi, a da bi omogućila ocenjivanje predviđeno tačkom b), višegodišnje programe, u cilju ostvarenja trajne konvergentnosti neophodne za realizaciju Ekonomske i monetarne unije, posebno u oblasti stabilnosti cena i obezbeđivanja zdrave finansijske situacije u javnom sektoru;
 - b) Savet, na osnovu izveštaja Komisije, ocenjuje ostvareni napredak u oblasti ekonomske i monetarne usklađenosti, posebno u oblasti stabilnosti cena i zdrave finansijske situacije u javnom sektoru, kao i ostvareni napredak u sprovođenju propisa Zajednice o unutrašnjem tržištu.
3. Član 101, član 102. tačka 1, član 103. tačka 1. i član 104, osim tački 1, 9, 11. i 14, primenjuju se od početka druge faze.

Član 100. tačka 2, član 104. tačke 1, 9. i 11, članovi 105, 106, 108, 111, 112. i 113. i član 114. tačke 2. i 4. primenjuju se od početka treće faze.
4. Tokom druge faze, države članice će nastojati da izbegnu prekomerne javne deficite.
5. Tokom druge faze, svaka država članica će otpočeti, shodno okolnostima, postupak osamostaljenja svoje centralne banke, u skladu sa članom 109.

Član 117 (ex član 109 F)

1. Na početku druge faze osniva se i počinje sa radom Evropski monetarni insitut, u daljem tekstu "EMI". EMI je pravno lice. Njime rukovodi i upravlja Savet sastavljen od predsednika i guvernera nacionalnih centralnih banaka, od kojih je jedan potpredsednik.

Predsednika zajednički imenuju vlade država članica, koje odluku donose na nivou šefova država ili vlada, a na preporuku Saveta EMI, a nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i Saveta. Predsednik se bira između ličnosti priznatog stručnog autoriteta i iskustva u monetarnoj, odnosno bankarskoj oblasti. Predsednik EMI mora biti državljanin neke države članice. Savet EMI imenuje potpredsednika.

Statut EMI se nalazi u Protokolu koji je priložen uz ovaj Ugovor.

2. EMI:

- jača saradnju između nacionalnih centralnih banaka;
- jača usklađivanje monetarnih politika država članica u cilju obezbeđivanja stabilnosti cena;
- nadgleda funkcionisanje Evropskog monetarnog sistema;
- obavlja konsultacije u vezi sa pitanjima u nadležnosti nacionalnih centralnih banaka, koja utiču na stabilnost finansijskih institucija i tržišta;
- preuzima funkcije koje je do tada obavljao Eropski fond za monetarnu saradnju koji se raspušta. Način raspuštanja utvrđen je Statutom EMI;
- olakšava korišćenje ekija i nadgleda njegov razvoj, uključujući i uspešno funkcionisanje sistema kompenzacija u ekijima.

3. U cilju priprema treće faze, EMI:

- priprema neophodne instrumente i postupke za primenu jedinstvene monetarne politike u toku treće faze;
- podstiče usklađivnje, ako je potrebno, propisa i praktičnih iskustava na prikupljanju, obradi i difuziji statističkih podataka u oblastima iz njegove nadležnosti;
- donosi propise kojima se reguliše rad nacionalnih centralnih banaka u okviru ESCB;
- podstiče efikasnost prekograničnog platnog prometa;
- nadgleda tehničku pripremu novčanica u ekijima.

Najkasnije do 31. decembra 1996, EMI utvrđuje podzakonski, organizacioni i logistički okvir koji je potreban ESCB radi obavljanja zadataka iz treće faze. Taj okvir se podnosi ECB za usvajanje na dan njenog uspostavljanja.

4. EMI, odlučujući dvotrećinskom većinom članova svog Saveta, može:

- davati mišljenja, odnosno preporuke o opštim smernicama monetarne i devizne politike, kao i o merama koje, s tim u vezi, preduzimaju države članice;
- podnositi vladama i Savetu mišljenja, odnosno preporuke o politikama koje bi mogle uticati na unutrašnju odnosno spoljnu monetarnu situaciju Zajednice, a posebno na funkcionisanje Evropskog monetarnog sistema;
- davati preporuke monetarnim organima država članica o vođenju njihovih monetarnih politika.

5. EMI može jednoglasno odlučiti o objavljivanju svojih mišljenja i preporuka.

6. Savet konsultuje EMI o svakom aktu Zajednice predloženom u oblasti njegove nadležnosti.

U granicama i pod uslovima utvrđenim od strane Saveta, koji o tome odlučuje kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, a nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i EMI, EMI konsultuju organi država članica o svim nacrtima propisa iz njegove nadležnosti.

7. Savet, može, jednoglasnom odlukom na predlog Komisije a nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i EMI, poveriti EMI i druge zadatke u cilju pripremanja treće faze.

8. U slučajevima u kojima ovaj Ugovorom predviđa konsultativnu ulogu za ECB, pominjanje ECB pre njenog osnivanja se odnosi na EMI.

9. Tokom druge faze izraz "ECB", koji se pojavljuje u članovima 230, 232, 233, 234, 237. i 288. podrazumeva EMI.

Član 118 (ex član 109 G)

Sastav monetarne korpe ekija ostaje neizmenjen.

Od početka treće faze vrednost ekija se neopozivo utvrđuje, u skladu sa članom 123, tačka 4.

Član 119 (ex član 109 H)

1. U slučaju pojave teškoća ili ozbiljnije pretnje teškoćama za platni bilans neke države članice, koje bi proistekle, bilo iz poremećaja opšteg balansa, bilo iz prirode deviza sa kojima raspolaže, a te teškoće bi mogle da dovedu u pitanje funkcionisanje zajedničkog tržišta ili postupnu realizaciju zajedničke trgovinske politike, Komisija pristupa bez odlaganja razmatranju situacije u toj državi kao i sve raspoložive mere koju je ova preduzela, ili može preduzeti u skladu sa odredbama ovog Ugovora. Komisija određuje mere čije usvajanje preporučuje zainteresovnoj državi.

Ukoliko se akcija koju preduzme neka država članica i mere koje sugerišu Komisija pokazuju nedovoljnim za rešavanje teškoća, odnosno sprečavanje pojave teškoća, Komisija preporučuje Savetu, nakon konsultovanja Komiteta navedenog u članu 109 C, usvajanje mera za međusobnu pomoć i odgovarajuće metode.

Komisija redovno obaveštava Savet o stanju i njenom razvoju.

2. Savet odobrava kvalifikovanom većinom međusobnu pomoć. On donosi uputstva ili odluke kojima utvrđuje uslove i pojedinosti te pomoći. Međusobna pomoć može biti u formi:

a) usklađene akcije prema ili u okviru drugih međunarodnih organizacija, kojim države članice mogu da se obrate;

b) mera koje su neophodne da bi se izbeglo skretanje trgovinskih tokova u slučaju da država koja se nalazi u teškoćama zadržava ili ponovo uvodi kvantitativna ograničenja u odnosu na treće zemlje;

c) odobravanja ograničenih kredita od strane ostalih država članica na osnovu njihovog sporazuma.

3. Ako Savet ne odobri uzajamnu pomoć koju je preporučila Komisija, ili odobrena pomoć odnosno preduzete mere nisu dovoljne, Komisija ovlašćuje državu koja se nalazi u teškoćama da donese zaštitne mere čije uslove i pojedinosti utvrđuje Komisija.

Savet može kvalifikovanom većinom ukinuti takva ovlašćenja ili izmeniti njihove uslove i pojedinosti.

4. Ovaj član se neće primenjivati od početka treće faze, uz poštovanje člana 122, tačka 6.

Član 120 (ex član 109 I)

1. U slučaju iznenadne krize platnog bilansa i ukoliko se odluka u smislu člana 119. tačka 2. ne donese odmah, odnosna država članica može iz predostrožnosti doneti potrebne zaštitne mere. Te mere moraju biti takve da izazivaju što manje poremećaje u funkcionisanju zajedničkog tržišta i ne smeju po svom domašaju preći granice koje su potrebne za uklanjanje iznenada iskrsljih teškoća.

2. Komisija i druge države članice će biti obaveštene o preduzetim zaštitnim merama najkasnije u trenutku njihovog stupanja na snagu. Komisija može preporučiti Savetu odobravanje uzajamne pomoći u skladu sa članom 119.

3. Nakon što je Komisija zauzela stav i nakon konsultovanja Komiteta navedenog u članu 114, Savet može kvalifikovanom većinom odlučiti da odnosna država izmeni, odloži ili ukine gore navedene zaštitne mere.

4. Uz poštovanje člana 122 tačka 6, ovaj član se neće primenjivati od početka treće faze.

Član 121 (ex član 109 J)

1. Komisija i EMI podnose izveštaj Savetu o ostvarenom napretku država članica u izvršavanju obaveza radi realizacije Ekonomske i monetarne unije. U tim izveštajima se posebno razmatra da li je nacionalno zakonodavstvo svake države članice, uključujući statut njene nacionalne centralne banke, usaglašeno sa članovima 108. i 109. ovog Ugovora i sa Statutom ESCB. U izveštajima se, takođe, razmatra u kojoj meri je dostignut visoki stepen trajne konvergencije svake države članice u odnosu na postavljene kriterijume koji se mere na osnovu:

- ostvarenja visokog stepena stabilnosti cena što će se videti iz stope inflacije koja treba da bude bliska stopi inflacije kod najviše tri ostale države članice koje imaju najbolje rezultate u oblasti stabilnosti cena;

- održivosti stanja javnih finansija, što se ocenjuje na osnovu budžetske situacije koja ne sme imati prekomeran javni deficit u smislu člana 104. tačka 6;

- poštovanja normalnih granica odstupanja koje predviđa devizni mehanizam Evropskog monetarnog sistema tokom bar dve godine, bez devalvacije valuta u odnosu na valutu neke druge države članice;

- trajnog karaktera dostignute konvergentnosti od strane države članice i njenog učešća u deviznom mehanizmu Evropskog monetarnog sistema, koji se ogleda u nivoima dugoročnih kamatnih stopa.

Četiri kriterijuma navedena u ovoj tački i odgovarajući periodi tokom kojih svaki od njih mora biti poštovan, precizirani su u Protokolu koji je priložen uz ovaj Ugovor. Izveštaji Komisije i EMI takođe će voditi računa o razvoju ekija, rezultatima integracije tržišta, o stanju i razvoju tekućih platnih bilansa, kao i o kretanju troškova rada i drugih cenovnih pokazatelja.

2. Na osnovu tih izveštaja Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, procenjuje:

- za svaku državu članicu da li ispunjava neophodne uslove za usvajanje jedinstvene monete;

- da li većina država članica ispunjava neophodne uslove za usvajanje jedinstvene moneta,

i dostavlja u vidu preporuke svoje zaključke Savetu koji se sastaje na nivou šefova država ili vlada. Evropski parlament se konsultuje i dostavlja svoje mišljenje Savetu koji se sastaje na nivou šefova država ili vlada.

3. Imajući u vidu izveštaje navedene u tački 1. i mišljenje Evropskog parlamenta navedeno u tački 2, Savet, koji se sastaje na nivou šefova država ili vlada, a koji odlučuje kvalifikovanom većinom, najkasnije 31. decembra 1996:

- donosi odluku, na osnovu preporuka Saveta navedenih u tački 2, da li većina država članica ispunjava neophodne uslove za usvajanje jedinstvene monete;

- odlučuje da li su sazreli uslovi da Zajednica uđe u treću fazu, pa, u slučaju da jesu,

- utvrđuje datum stupanja na snagu treće faze.

4. Ukoliko krajem 1997, datum početka treće faze još nije utvrđen, treća faza počinje 1. januara 1999. Do 1. jula 1998. Savet, koji se sastaje na nivou šefova država ili vlada, nakon što bude ponovljen postupak predviđen u tačkama 1. i 2, osim druge alineje tačke 2, a imajući u vidu izveštaje navedene u tački 1. i mišljenje Evropskog parlamenta, potvrđuje, kvalifikovanom većinom i na osnovu preporuka Saveta navedenih u tački 2, koje države članice ispunjavaju neophodne uslove za usvajanje jedinstvene valute.

Član 122 (ex član 109 K)

1. Ako je, u skladu sa članom 121. tačka 3, doneta odluka da se utvrdi datum, Savet, na osnovu svojih preporuka iz člana 121. tačka 2, odlučuje kvalifikovanom većinom na preporuku Komisije, da li su neke države članice predmet izuzeća, onako kako je ono definisano u tački 3. ovog člana i, ako je odgovor potvrđan, koje su to države. Ove države članice se u daljem tekstu nazivaju "države članice koje su predmet izuzeća".

Ako je Savet potvrdio, na osnovu člana 121. tačka 4, koje države članice ispunjavaju neophodne uslove za usvajanje jedinstvene monete, države članice koje ne ispunjavaju ove uslove predmet su izuzeća onako kako je ono definisano u tački 3. ovog

člana. Ove države članice nazivaju se u daljem tekstu "države članice koje su predmet izuzeća".

2. Najmanje svake dve godine, ili na zahtev države članice koja je predmet izuzeća, Komisija i Evropska centralna banka izveštavaju Savet, u skladu sa procedurom koju predviđa član 121. tačka 1. Posle konsultovanja Evropskog parlamenta i rasprave na Savetu, koji se sastaje na nivou šefova država ili vlada, Savet, odlučujući kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, donosi odluku o tome koje države članice koje su predmet izuzeća ispunjavaju neophodne uslove na osnovu kriterija utvrđenih u članu 121. tačka 1, i ukida izuzeće prema odnosnim državama članicama.

3. Izuzeće u smislu tačke 1. podrazumeva da se dole navedeni članovi ne primenjuju na dotičnu državu članicu, i to: član 104. tačke 9. i 11, član 105. tačke 1, 2, 3. i 5, članovi 106, 110, 111. i 112. tačka 2. b). Isključenje odnosne države članice i njene nacionalne centralne banke iz prava i obaveza u okviru ESCB predviđeno je u glavi IX Statuta ESCB.

4. U članu 105. tačke 1, 2. i 3, u članovima 106, 110, 111. i u članu 112. tačka 2 b), pod "državama članicama" se podrazumevaju države članice koje nisu predmet izuzeća.

5. Pravo glasa država članica koje su predmet izuzeća suspenduje se kada se radi o odlukama Saveta iz članova ovog Ugovora navedenih u tački 3. U ovom slučaju, odstupajući od odredbi članova 205. i 250, tačka 1, pod kvalifikovanom većinom se podrazumevaju dve trećine glasova predstavnika država članica koje nisu predmet izuzeća, ponderisanih u skladu sa članom 205. tačka 2, a jednoglasnost tih država članica je potrebna za usvajanje propisa koji zahtevaju jednoglasno odlučivanje.

6. Članovi 119. i 120. se i dalje primenjuju na državu članicu koja je predmet izuzeća.

Član 123 (ex član 109 L)

1. Odmah pošto je doneta, u skladu sa članom 121. tačka 3, odluka kojom se utvrđuje datum otpočinjanja treće faze ili, u slučaju potrebe, odmah posle 1. jula 1998. godine:

- Savet usvaja odredbe navedene u članu 107. tačka 6;

- vlade država članica koje nisu predmet izuzeća imenuju, u skladu sa postupkom određenim u članu 50. Statuta ESCB, predsednika, potpredsednika i druge članove Izvršnog odbora ECB. Ako postoje države članice koje su predmet izuzeća, broj članova koji sačinjavaju Izvršni odbor ECB može biti manji od onog koji se predviđa u članu 11.1 Statuta ESCB, ali ne može ni u kom slučaju biti manji od četiri.

Čim se imenuje Izvršni odbor, ustanovljavaju se i pripremaju za rad ESCB i ECB, kao što je predviđeno u ovom Ugovoru i u Statutu ESCB. Oni u potpunosti deluju počev od prvog dana treće faze.

2. Čim se osnuje, ECB preuzima, po potrebi, zadatke EMI. EMI se ukida čim se uspostavi ECB. Modaliteti ukidanja predviđeni su u Statutu EMI.

3. Ako, i sve dok postoje države članice koje su predmet izuzeća, uz poštovanje člana 107 tačka 3. ovog Ugovora, Generalni savet ECB predviđen u članu 45. Statuta ESCB se konstituiše kao treći organ odlučivanja ECB.

4. Na dan stupanja na snagu treće faze, Savet, jednoglasnom odlukom država članica koje nisu predmet izuzeća, na predlog Komisije i posle konsultovanja ECB, utvrđuje kurseve razmene na kojim su njihove valute neopozivo fiksirane, kao i neopozivo fiksiranu stopu po kojoj eki zamenjuje ove valute, a eki postaje punopravna valuta. Ova mera ne menja, sama po sebi, eksternu vrednost ekija. Prema istoj proceduri, Savet donosi i druge mere neophodne za brzo uvođenje ekija kao jedinstvene valute tih država članica.

5. Ako se donese odluka da se, u skladu sa procedurom predviđenom u članu 122 tačka 2, ukine izuzeće, Savet, jednoglasnom odlukom država članica koje nisu predmet izuzeća i odnosne države članice, na predlog Komisije i posle konsultovanja ECB, utvrđuje stopu po kojoj eki zamenjuje valutu dotične države članice, i odlučuje o drugim merama koje su neophodne za uvođenje ekija kao jedinstvene monete u tu državu članicu.

Član 124 (ex član 109 M)

1. Do početka treće faze, svaka država članica smatra svoju deviznu politiku kao pitanje od zajedničkog interesa. Države članice vode računa, postupajući tako, o iskustvima stečenim u saradnji u okviru Evropskog monetarnog sistema (EMS) i kroz razvoj ekija, uz poštovanje postojećih nadležnosti.

2. Od početka treće faze i sve dok je neka država članica predmet izuzeća, tačka 1. se analogno primenjuje na deviznu politiku ove države članice.

2. Protokol uz Ugovor o osnivanju Evropske zajednice o Statutu Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke

Visoke strane Ugovornice,

U ŽELJI da utvrde statut Evropskog sistema centralnih banaka i Evropske centralne banke na osnovu člana 4 A Ugovora o osnivanju Evropske zajednice,

SPORAZUMELE SU SE o sledećim odredbama koje se dodaju Ugovoru o osnivanju Evropske zajednice:

POGLAVLJE I KONSTITUISANJE ESCB

Član 1

Evropski sistem centralnih banaka

1.1. Evropski sistem centralnih banaka (ESCB) i Evropska centralna banka (ECB) su osnovani u skladu sa članom 4 Ugovora; oni obavljaju poslove i zadatke u skladu sa odredbama Ugovora i ovog Statuta.

1.2. ESCB sačinjavaju, u skladu sa članom 106. tačka 1. Ugovora, Evropska centralna banka i centralne banke država članica (nacionalne centralne banke). Luksemburški monetarni institut je centralna banka Luksemburga.

POGLAVLJE II CILJEVI I ZADACI ESCB

Član 2

Ciljevi

U skladu sa članom 105 tačka 1 Ugovora, osnovni cilj ESCB je očuvanje stabilnosti cena. Ne zanemarujući osnovni cilj - očuvanje stabilnosti cena - ESCB podržava ekonomsku politiku koja se vodi u Evropskoj zajednici, doprinoseći tako ostvarivanju ciljeva Zajednice iz člana 2 Ugovora. ESCB posluje u skladu sa principom tržišne ekonomije uz poštovanje slobodne konkurencije, favorizujući efikasnu alokaciju resursa, uz poštovanje principa utvrđenih u članu 3 A Ugovora.

Član 3

Zadaci

3.1. U skladu sa članom 105. tačka 2. Ugovora, osnovni zadaci ESCB su:

- definisanje i sprovođenje monetarne politike Zajednice;
- vršenje deviznih poslova, u skladu sa članom 109. Ugovora;
- držanje i rukovođenje zvaničnim deviznim rezervama država članica;
- unapređivanje nesmetanog funkcionisanja platnog sistema.

3.2. U skladu sa članom 105. tačka 3. Ugovora, treći stav člana 3.1. ne utiče na držanje i rukovođenje deviznim obrtnim sredstvima od strane vlada država članica.

3.3. U skladu sa članom 105. tačka 5. Ugovora, ESCB doprinosi uspešnom ostvarivanju politike nadležnih organa koja se odnosi na kontrolu kvaliteta poslovanja kreditnih institucija i doprinosi stabilnosti finansijskog sistema.

Član 4

Savetodavne funkcije

U skladu sa članom 105. tačka 4. Ugovora:

a) ESCB će biti konsultovan:

- o svakom predloženom komunitarnom aktu iz njegove nadležnosti;
- od strane nacionalnih organa, o svakom nacrtu propisa iz njegove nadležnosti, u granicama i pod uslovima koje utvrdi Savet u skladu sa procedurom predviđenom u članu 42;

b) ECB može da daje mišljenja komunitarnim institucijama, odnosno organima, kao i nacionalnim organima, iz oblasti njegove nadležnosti.

Član 5

Prikupljanje statističkih podataka

5.1. ECB, u saradnji sa nacionalnim centralnim bankama, prikuplja potrebne statističke podatke, posredstvom nadležnih nacionalnih organa ili direktno od ekonomskih subjekata, radi realizacije zadataka ESCB. U tom cilju ona saraduje sa komunitarnim institucijama, odnosno organima, sa nadležnim organima država članica, kao i sa trećim zemljama i međunarodnim organizacijama.

5.2. Nacionalne centralne banke izvršavaju, u granicama svojih mogućnosti, zadatke opisane u članu 5.1.

5.3. ECB je zadužena da, u potrebnoj meri, usklađuje propise, utvrđuje metode i prikuplja, obrađuje i distribuira statističke podatke iz svoje nadležnosti.

5.4. U skladu sa procedurom iz člana 42, Savet utvrđuje za koja se fizička i pravna lica utvrđuje obaveza podnošenja izveštaja, režim poverljivosti i odgovarajuće kaznene odredbe.

Član 6

Međunarodna saradnja

6.1. ECB odlučuje o načinu predstavljanja ESCB u oblasti međunarodne saradnje koja se odnosi na zadatke ESCB.

6.2. ECB, i uz njenu saglasnost, nacionalne centralne banke su ovlašćene da učestvuju u međunarodnim monetarnim institucijama.

6.3. članovi 6.1. i 6.2. se primenjuju bez posledica na tačku 4. člana 109. ovog Ugovora.

POGLAVLJE III
ORGANIZACIJA ESCB

Član 7

Nezavisnost

Shodno članu 107. Ugovora, ECB i nacionalne centralne banke, kao i članovi njihovih organa odlučivanja, u toku vršenja ovlašćenja i obavljanja zadataka utvrđenih ovim Ugovorom i Statutom, ne mogu tražiti niti prihvatiti instrukcije od organa ili tela Zajednice, od vlada država članica ili od bilo koje druge organizacije. Institucije i organi Zajednice se obavezuju da će poštovati ovaj princip i da neće pokušavati da vrše uticaj na članove organa odlučivanja ECB, odnosno nacionalnih centralnih banaka u toku obavljanja njihovih zadataka.

Član 8.

Opšti principi

Organi odlučivanja ECB upravljaju sa ESCB.

Član 9

Evropska centralna banka

9.1. ECB je, prema članu 106. tačka 2. Ugovora, pravno lice i u svakoj državi članici ima najšira pravna ovlašćenja koja nacionalno zadonodavstvo priznaje pravnim licima; ECB može da stiče ili da otuđuje pokretnu i nepokretnu imovinu i može da bude stranka u sudskom postupku.

9.2. U skladu sa članom 105. tačke 2, 3, i 5 Ugovora, ECB kontroliše, u okviru utvrđenih zadataka, izvršavanje zadataka poverenih ESCB, i, u skladu sa članovima 12.1. i 14. ovog Statuta, izvršavanje zadataka poverenih nacionalnim centralnim bankama.

9.3. U skladu sa članom 106. tačka 3. Ugovora, organi odlučivanja ECB su Savet guvernera i Izvršni odbor.

Član 10

Savet guvernera

10.1. U skladu sa članom 109. A tačka 1. Ugovora, Savet guvernera sačinjavaju članovi Izvršnog odbora i guverneri nacionalnih centralnih banaka.

10.2. Pod uslovom da nije drugačije predviđeno u članu 10.3, samo članovi Saveta guvernera prisutni na sednicama imaju pravo glasa. Kao izuzetak od ovog pravila, može se predvideti poslovníkom, u skladu sa članom 12.3. ovog Statuta, da članovi Saveta guvernera glasaju telekomunikacionim putem. Istim propisom se može predvideti da član Saveta guvernera, koji je sprečen da glasa u dužem vremenskom

periodu, može da imenuje predstavnika koji će ga zameniti u svojstvu člana Saveta guvernera.

Svaki član Saveta guvernera ima jedan glas, pod uslovom da u članovima 10.3 i 11.3 nije drugačije predviđeno. Savet guvernera donosi odluke prostom većinom, osim ako ovim propisima nije drugačije predviđeno. U slučaju jednakog broja glasova, glas predsednika je odlučujući.

Za glasanje Saveta guvernera, neophodan kvorum su dve trećine članova Saveta. Ako nema kvoruma, predsednik može da sazove vanredno zasjedanje na kome se mogu donositi odluke bez kvoruma.

10.3. Za sve odluke koje se donose u skladu sa članovima 28, 29, 30, 32, 33 i 51, glasovi članova Saveta guvernera se određuju u skladu sa učešćem nacionalnih centralnih banaka u upisanom kapitalu ECB. Ponderacija glasova članova Izvršnog odbora jednaka je nuli. Odluka za čije je donošenje potrebna kvalifikovana većina, usvaja se ako zbir pozitivnih glasova predstavlja najmanje dve trećine upisanog kapitala u ECB i najmanje polovinu akcionara. Ako jedan od guvernera ne može da prisustvuje, on može da imenuje lice koje će umesto njega ponderisano glasati.

10.4. Sastanci su poverljivi. Savet guvernera može da odluči da se rezultati dogovaranja iznesu pred javnost.

10.5. Savet guvernera se sastaje najmanje deset puta godišnje.

Član 11

Izvršni odbor

11.1. U skladu sa članom 109. tačka 2. pod b/ Ugovora, Izvršni odbor sačinjavaju predsednik, potpredsednik i četiri člana.

Članovi obavljaju svoju funkciju u trajanju punog radnog vremena. Nijedan član ne može da se profesionalno bavi drugim poslom, plaćeno ili ne, osim ako mu to, izuzetno, odobri Savet guvernera.

11.2. U skladu sa članom 109 A tačka 2 pod b/ Ugovora, predsednika, potpredsednika i ostale članove Izvršnog odbora sporazumno imenuju vlade država članica - koje donose odluku na nivou šefova država ili vlada, na preporuku Saveta, a posle konsultacije sa Evropskim parlamentom i Savetom guvernera - iz redova lica sa priznatim autoritetom i profesionalnim ugledom iz monetarnih ili bankarskih poslova.

Njihov mandat traje osam godina i ne mogu biti ponovo izabrani.

Samo državljani država članica mogu da budu članovi Izvršnog odbora.

11.3. Uslovi zapošljavanja članova Izvršnog odbora, posebno plate, penzije i druge povlastice iz socijalnog osiguranja, regulišu se ugovorom sa ECB. Njih utvrđuje Savet guvernera na predlog Komiteta, čija tri člana imenuje Savet guvernera, a tri druga člana Savet. Članovi Izvršnog odbora nemaju pravo glasa po pitanjima koja reguliše ova tačka.

11.4. Ukoliko član Izvršnog odbora više ne ispunjava uslove neophodne za obavljanje svojih funkcija ili ako je učinio ozbiljnu grešku, Sud pravde može da ga, na zahtev Saveta guvernera ili Izvršnog odbora, razreši funkcije.

11.5. Svaki član Izvršnog odbora prisutan na sednicama ima pravo glasa i raspoláže jednim glasom. Ako nije drugačije predviđeno, Izvršni odbor donosi odluke prostom većinom glasova. U slučaju jednakog broja glasova, glas predsednika je odlučujući. Modaliteti glasanja utvrđuju se internim pravilnikom na osnovu člana 12.3.

11.6. Izvršni odbor je odgovoran za tekuće poslovanje ECB.

11.7. Na svako upražnjeno mesto u Upravnom odboru imenuje se novi član, u skladu sa članom 11.2.

Član 12

Odgovornosti organa odlučivanja

12.1. Savet guvernera utvrđuje smernice i donosi potrebne odluke koje omogućavaju ESCB da izvršava zadatke predviđene Ugovorom i Statutom. Savet guvernera utvrđuje monetarnu politiku Zajednice, koja uključuje, po potrebi, donošenje odluka u vezi srednjeročnih monetarnih ciljeva, ključnim kamatnim stopama i određivanja rezervi ESCB, kao i da utvrđuje neophodne smernice za njihovo izvršavanje.

Izvršni odbor sprovodi monetarnu politiku u skladu sa smernicama i odlukama Saveta guvernera. U okviru toga, Izvršni odbor daje potrebna uputstva nacionalnim centralnim bankama. Osim toga, Izvršni odbor može, po odluci Saveta guvernera, da dobije određena ovlašćenja.

U granicama adekvatnih mogućnosti i bez uticaja po odredbe ovog člana, ECB može da zatraži pomoć od nacionalnih centralnih banaka za obavljanje operacija koje spadaju u delokrug ESCB.

12.2. Izvršni odbor je odgovoran za pripremu sastanaka Saveta guvernera.

12.3. Savet guvernera donosi interni pravilnik o unutrašnjoj organizaciji ECB i njenim organima odlučivanja.

12.4. Savet guvernera vrši savetodavne funkcije, utvrđene u članu 4.

12.5. Savet guvernera donosi odluke po pitanjima utvrđenim u članu 6 ovog Statuta.

Član 13

Predsednik

13.1. Predsednik ili, u njegovom odsustvu, potpredsednik predsedava Savetom guvernera i Izvršnim odborom CEB.

13.2. Bez posledica po odredbe člana 39, predsednik odnosno lice koje on za to odredi, predstavlja CEB prema spoljnim subjektima.

Član 14

Nacionalne centralne banke

14.1. U skladu sa članom 108. Ugovora, svaka država članica ima obavezu da uskladi svoje nacionalno zakonodavstvo, uključujući i statut nacionalne centralne banke, sa Ugovorom i ovim Statutom, najkasnije do dana osnivanja ESCB.

14.2. Statuti nacionalnih centralnih banaka posebno treba da predviđaju da dužina mandata guvernera nacionalne centralne banke ne može biti kraća od pet godina.

Guverner može biti razrešen funkcije samo u slučaju kada više ne ispunjava uslove neophodne za obavljanje te funkcije ili ako je ozbiljno narušio smernice zacrtane politike. Žalbu protiv takve odluke može da podnese Sudu pravde odnosno guverner ili Savet guvernera zbog kršenja Ugovora ili drugog propisa u vezi sa njegovom primenom. Ove žalbe se podnose, zavisno od slučaja, najkasnije u roku od dva meseca od dana objavljivanja akta, od njegove dostave podnosiocu žalbe ili, ukoliko ga nije primio, od dana kada je obavešten o istom.

14.3. Nacionalne centralne banke čine sastavni deo ESCB i deluju u skladu sa smernicama i uputstvima ECB. Savet guvernera preduzima mere koje su u skladu sa smernicama i uputstvima ESCB, i zahteva dostavljanje svih neophodnih informacija.

14.4. Nacionalne centralne banke, pored poslova predviđenih ovim Statutom, mogu da obavljaju i druge poslove, osim, ako Savet guvernera, dvotrećinskom većinom važećih glasova, ne zaključi, da su ti poslovi u suprotnosti sa ciljevima i zadacima ESCB. Te funkcije, koje nacionalne centralne banke obavljaju na sopstvenu odgovornost i rizik, ne smatraju se sastavnim delom funkcije ESCB.

Član 15

Obaveza podnošenja izveštaja

15.1. ECB priprema i objavljuje izveštaj o aktivnostima ESCB najmanje svaka tri meseca.

15.2. Konsolidovani finansijski izveštaj ESCB objavljuje svake nedelje.

15.3. U skladu sa članom 109. B tačka 3. Ugovora, ECB dostavlja Evropskom parlamentu, Savetu, Komisiji i Evropskom savetu, godišnji izveštaj o radu ESCB i o monetarnoj politici u prethodnoj i tekućoj godini.

15.4. Izveštaji i pregledi stanja utvrđeni ovim članom besplatno se stavljaju na raspolaganje zainteresovanim licima.

Član 16

Novčanice

U skladu sa članom 105. A tačka 1. Ugovora, Savet guvernera je jedino ovlašćen da izdaje dozvolu za emitovanje novčanica u Zajednici. ECB i nacionalne

centralne banke mogu emitovati takve novčanice. Jedino su novčanice izdate od ECB i nacionalnih centralnih banaka zakonsko sredstvo plaćanja u Zajednici.

ECB poštuje, koliko je u mogućnosti, postojeću praksu emitovanja i utvrđivanja izgleda novčanica.

POGLAVLJE IV

MONETARNE FUNKCIJE I OPERACIJE KOJE OBEZBEDJUJE ESCB

Član 17

Računi kod CEB i nacionalnih centralnih banaka

U cilju obavljanja poverenih poslova, ECB i nacionalne centralne banke mogu da otvore račune kod kreditnih ustanova, javnih organizacija i kod drugih posrednika na tržištu i primaju aktivu, uključujući i knjigovodstveno stanje hartija od vrednosti, knjiženih kao sredstvo obezbeđenja.

Član 18

Kreditne i open market operacije

18.1. Radi ostvarivanja ciljeva i zadataka ESCB, ECB i nacionalne centralne banke mogu:

- da intervenišu na finansijskim tržištima direktnom kupovinom i prodajom (promptno i na termin) ili, u skladu s sporazumom o nakandnom otkupu, odobravanjem ili uzimanjem na zajam potraživanja i utužnih instrumenata, bilo u komunitarnoj valuti ili valuti zemlje nečlanice, kao i plemenitih metala;

- da obavljaju kreditne operacije sa kreditnim institucijama i drugim učesnicima na tržištu uz odgovarajuće sredstvo obezbeđenja;

18.2. ECB utvrđuje osnovne principe kreditnih i operacija na otvorenom tržištu koje sama obavlja, ili koje obavljaju nacionalne centralne banke, uključujući i uslove pod kojima mogu da završavaju te operacije.

Član 19

Obavezne rezerve

19.1. Osim, ako u članu 2. nije drugačije predviđeno, ECB je ovlašćena da kreditnim institucijama država članica naloži držanje minimalnih rezervi kod ECB i nacionalnih centralnih banaka, u skladu sa ciljevima monetarne politike. Modalitete izračunavanja i utvrđivanja iznosa definiše Savet guvernera. Za sve propuste učinjene na tom planu, ECB ima pravo da zaračuna zateznu kamatu i da izriče druge sankcije;

19.2. U cilju primene ovog člana, Savet utvrđuje, u skladu sa postupkom predviđenim u članu 42, osnov za minimalne rezerve, kao i maksimalno dozvoljeni

koeficijent rezervi i osnove za njihovo izračunavanje, i odgovarajuće sankcije za slučaj nepoštovanja.

Član 20

Ostali instrumenti monetarne kontrole

Savet guvernera može da donese odluku, dvotrećinskom većinom glasova, o primeni drugih operativnih metoda monetarne kontrole, za koje oceni da su usklađeni sa članom 2.

Ako ovi metodi povlače obaveze za treća lica, Savet utvrđuje njihov opseg u skladu sa procedurom predviđenom u članu 42.

Član 21

Operacije sa javnim organizacijama

21.1. U skladu sa članom 104. Ugovora zabranjuje se ECB i nacionalnim centralnim bankama da odobravaju javnim preduzećima država članica prekoračenja, ili druge vrste kreditnih olakšica organima ili telima Zajednice, centralnoj upravi, regionalnim ili lokalnim organima i drugim javnim službama, organima ili javnim preduzećima država članica; takođe se zabranjuje ECB i nacionalnim centralnim bankama da od njih direktno preuzimaju instrumente duga.

21.2. ECB i nacionalne centralne banke mogu da deluju u svojstvu poreskih opunomoćenika za račun subjekata navedenih u članu 21.1.

21.3. Ovaj član se ne primenjuje na javne kreditne institucije koje, u okviru gotovine koju su im stavile na raspolaganje centralne banke, uživaju kod nacionalne centralne banke i ECB isti tretman kao i privatne i kreditne institucije.

Član 22

Sistem kompenzacija i plaćanja

ECB i nacionalne centralne banke mogu da odobravaju olakšice, a ECB može da donosi propise kojima obezbeđuje efikasan sistem kompenzacija i platni sistem u okviru Zajednice i sa trećim zemljama.

Član 23

Operacije sa inostranstvom

ECB i nacionalne centralne banke mogu:

- da uspostave odnose sa centralnim bankama i finansijskim institucijama trećih zemalja i, u slučaju potrebe, sa međunarodnim organizacijama;
- da kupuju i prodaju, promptno i na termin, sve kategorije devizne aktive i plemenitih metala. Pod izrazom "devizna aktiva" podrazumevaju se hartije od vrednosti i sva ostala aktiva izražena u valuti bilo koje od zemalja ili u obračunskim jedinicama, bez obzira na kategoriju;

- da čuvaju ili upravljaju gore navedenom aktivom;
- da obavljaju sve vrste bankarskih operacija sa trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, uključujući i operacije odobravanja i uzimanja zajmova.

Član 24

Ostale operacije

Izuzev osnovnih zadataka, ECB i nacionalne centralne banke mogu zaključivati poslove koji služe njihovim administrativnim potrebama ili potrebama svojeg osoblja.

POGLAVLJE V

KONTROLA KVALITETA POSLOVANJA

Član 25

Kontrola kvaliteta poslovanja

25.1. ECB je ovlašćena da daje mišljenja, kao i da bude konstatovana od strane Saveta, Komisije i nadležnih vlasti država članica u vezi obima i primene komunitarnog zakonodavstva koje se odnosi na kontrolu kvaliteta poslovanja kreditnih institucija i na stabilnost finansijskog sistema poslovanja.

25.2. U skladu sa svakom odlukom Saveta donetom shodno članu 105. tačka 6. Ugovora, ECB može da obavlja specifične zadatke u vezi sa politikom kontrole kvaliteta poslovanja kreditnih institucija i drugih finansijskih organizacija, izuzev preduzeća iz oblasti osiguranja.

POGLAVLJA VI

FINANSIJSKE ODREDBE ECB

Član 26

Finansijski računi

26.1. Poslovna godina ECB i nacionalnih centralnih banaka počinje prvog dana januara, a završava se poslednjeg dana decembra.

26.2. Završne račune ECB sastavlja Izvršni odbor u skladu sa principima koje utvrdi Savet guvernera. Njih usvaja Savet guvernera, nakon čega sledi objavljivanje.

26.3. Za analitičke i operativne svrhe, Izvršni odbor sastavlja konsolidovani bilans ESCB koji sadrži aktivu i pasivu nacionalnih centralnih banaka članica ECB.

26.4. U cilju primene ovog člana, Savet guvernera donosi propise koji su neophodni kao standardi za izradu računa i izveštaja nacionalnih centralnih banaka.

Član 27

Provera računa

27.1. Račune ECB i nacionalnih centralnih banaka kontrolišu nezavisni spoljni revizori koji se imenuju na preporuku Saveta guvernera i uz odobrenje Saveta. Revizori su ovlašćeni da proveravaju knjige i račune ECB i nacionalnih centralnih banaka i da pribavljaju sve informacije o njihovom poslovanju.

27.2. Odredbe člana 188. C Ugovora primenjuje se isključivo kada se radi o proveru efikasnosti upravljanja ECB.

Član 28

Kapital ECB

28.1. Kapital ECB postaje operativan nakon osnivanja i iznosi 5. milijardi Ekiya. Kapital se, po potrebi, može povećati na osnovu odluke Saveta guvernera donete kvalifikovanom većinom shodno članu 10.3. a u granicama i pod uslovima koje odredi Savet u skladu sa postupkom predviđenim u članu 42.

28.2. Nacionalne centralne banke su jedino ovlašćene da upisuju i da drže kapital ECB. Upisivanje kapitala se vrši prema ključu utvrđenom u članu 29.

28.3. Savet guvernera, koji donosi odluke kvalifikovanom većinom predviđenom u članku 10.3, odlučuje o obimu kapitala i formama upisa kapitala.

28.4. Osim u slučajevima koje predviđa član 28.5, učešća nacionalnih centralnih banaka u upisanom kapitalu ECB ne mogu biti ustupana, založena ili zaplenjena.

28.5. Ako se promeni ključ raspodele iz člana 29, nacionalne centralne banke vrše međusobno transfer svog učešća u kapitalu na način koji će omogućiti usklađivanje nove raspodele sa novim ključem. Modalitete transfera utvrđuje Savet guvernera.

Član 29

Ključ za upisivanje kapitala

29.1. Ključ raspodele za upisivanje kapitala ECB utvrđuje se nakon osnivanja ESCB i ECB u skladu sa postupkom iz člana 109. L tačka 1. Ugovora. Za svaku nacionalnu centralnu banku je predviđen deo sredstava u okviru sledećeg ključa raspodele:

- 50% na osnovu učešća države članice u populaciji Zajednice u godini koja je prethodila osnivanju ESCB;

- 50% na osnovu učešća države članice u bruto nacionalnom proizvodu Zajednice, izraženom po tržišnim cenama utvrđenim u toku pet godina koje su prethodile godini uoči osnivanja ECB. Procenti su zaokruženi na polovinu veće decimalne.

29.2. Statističke podatke neophodne za primenu ovog člana dostavlja Komisija, u skladu sa odlukom Saveta donetom po postupku predviđenim u članu 42.

29.3. Usklađivanje visine sredstava određenih nacionalnim centralnim bankama vrši se svakih pet godina računajući od osnivanja ESCB, analogno odredbama člana 29.1. Prilagođeni ključ stupa na snagu prvog dana naredne godine.

29.4. Savet guvernera preduzima sve neophodne mere za primenu ovog člana.

Član 30

Transfer deviznih rezervi u ECB

30.1 Uz poštovanje odredbi člana 28, nacionalne centralne banke će preneti devizne rezerve na CEB - osim onih koja su izražena u valutama država članica, ekiju, deviznoj poziciji kod MMF i specijalnim pravima vučenja (SPV) - do iznosa od 50 milijardi Ekija. Savet guvernera odlučuje koji deo sredstava ECB treba da mobilize odmah nakon osnivanja, a koji deo u kasnijim fazama. ECB ima puno pravo da drži i rukuje deviznim sredstvima koja su joj preneti, kao i da ih koristi u svrhe predviđene Statutom.

30.2. Doprinos svake nacionalne centralne banke utvrđen je srazmerno učešću upisanog kapital u ECB.

30.3. Svakoje nacionalnoj centralnoj banci ECB će odobriti potraživanje koje je ekvivalentno njenoj uplati. Savet guvernera odlučuje o denominaciji potraživanja i prinosu na njega.

30.4. ECB može da zatraži povećanje iznosa deviznih rezervi, u skladu sa članom 30.2, iznad limita utvrđenog u članu 30.1, u okviru i pod uslovima koje utvrdi Savet, prema proceduri iz člana 42.

30.5. ECB može da drži i da upravlja sredstvima koja se nalaze u rezervi MMF i SPV kao i da prihvati objedinjavanje tih sredstava.

30.6. Savet guvernera preduzima sve mere, neophodne za primenu ovog člana.

Član 31

Devizne rezerve nacionalnih centralnih banaka

31.1. Nacionalne centralne banke su ovlašćene da obavljaju poslove sa međunarodnim organizacijama, u skladu sa članom 23.

31.2. Sve druge operacije sa deviznim rezervama koje se nalaze u nacionalnim centralnim bankama, po izvršenom transferu na osnovu člana 30, kao i transakcije koje vrše države članice iz deviznih obrtnih sredstava iznad limita utvrđenog u članu 31.3, podlezu proceduri davanja dozvole od strane ECB, kako bi se obezbedio sklad politike deviznog kursa i monetarne politike Zajednice.

31.3. Savet guvernera utvrđuje smernice radi lakšeg obavljanja ovih operacija.

Član 32

Raspodela monetarnog dohotka nacionalnih centralnih banaka

32.1. Dohodak koji nacionalne centralne banke ostvare u budžetskoj godini u okviru monetarne politike ESCB, u daljem tekstu "monetarni dohodak", raspoređuju krajem svake poslovne godine, u skladu sa ovim članom.

32.2. Ako u članu 32.3. nije drugačije određeno, iznos monetarnog dohotka svake nacionalne centralne banke je jednak godišnjem prihodu po osnovu njene aktive koju čine novčanice u opticaju i depozitne obaveze prema kreditnim institucijama. Nacionalne centralne banke utvrđuju aktivu u skladu sa smernicama koje je utvrdio Savet guvernera.

32.3. Ako Savet guvernera oceni da, posle početka treće faze, struktura bilansa nacionalnih centralnih banaka ne dozvoljava primenu člana 32.2, Savet guvernera može odlučiti, kvalifikovanom većinom, da se, uz odstupanje od člana 32.2, monetarni dohodak izračunava po nekom drugom metodu u periodu koji ne može biti duži od pet godina.

32.4. Visina monetarnog dohotka svake nacionalne centralne banke umanjuje se za troškove kamate centralne banke na ime obaveza po osnovu depozita koje su kreditne institucije stvorile u skladu sa članom 19.

Savet guvernera može da donese odluku o obeštećenju nacionalnih centralnih banaka za troškove koje imaju prilikom emisije novčanica, ili, u izuzetnim prilikama, za posebne gubitke nastale obavljanjem operacija monetarne politike za račun ESCB. Obeštećenje se vrši na odgovarajući način, po oceni Saveta guvernera; ovi iznosi mogu da se kompenziraju dohotkom nacionalnih centralnih banaka.

32.5. Nacionalne centralne banke dele između sebe celokupni iznos monetarnog dohotka, u proporciji koja odgovara njihovom uplaćenom iznosu u kapitalu ECB, izuzev, ako Savet guvernera ne odluči drugačije, shodno članu 33.2.

32.6. Prebijanje i obračun u bilansu nakon raspodele monetarnog dohotka vrši ECB, u skladu sa smernicama koje je utvrdio Savet guvernera.

32.7. Savet guvernera preduzima mere neophodne za primenu ovog člana.

Član 33

Raspodela čiste dobiti i gubitaka ECB

33.1. Transfer čiste dobiti ECB vrši se sledećim redosledom:

- a) iznos koji utvrđuje Savet guvernera, ne sme da premaši 20% čiste dobiti, prebacuje se u Fond opšte rezerve koji je limitiran na 100% od kapitala;
- b) preostali deo čiste dobiti deli se vlasnicima deonica ECB u proporciji sa upisanim deonicama.

33.2. U slučaju da ECB ostvari gubitak, on se pokriva sredstvima Fonda opšte rezerve i, ako je potrebno, na osnovu odluke Saveta guvernera, iz monetarnog dohotka

ostvarenog u istoj finansijskoj godini, u proporciji i u visini iznosa koji su odobreni nacionalnim centralnim bankama u skladu sa članom 32.5.

POGLAVLJE VII OPŠTE ODREDBE

Član 34

Pravni akti

34.1. U skladu sa članom 108. A Ugovora, ECB:

- donosi uredbne neophodne za ostvarivanje zadataka iz člana 3.1. prvi stav, članova 19.1, 22, odnosno 25.2. Statuta ESCB, kao i u slučajevima koji su predviđeni u aktima Saveta navedenim u članu 42;

- donosi odluke neophodne za ostvarivanje zadataka poverenih ESCB, u skladu sa Ugovorom i Statutom ESCB;

- daje preporuke i mišljenja.

34.2. Uredba ima opšte dejstvo. Svaki njen element je obavezan i primenjuje se direktno u svakoj državi članici.

Preporuke i mišljenja ne obavezuju.

Odluka je obavezna, u svakom njenom elementu, za one subjekte na koje se odnosi.

Članovi 190, 191. i 192. Ugovora primenjuje se na propise i odluke koje je usvojila ECB.

ECB može odlučiti da objavi svoje odluke, preporuke i mišljenja.

34.3. ECB je ovlašćena da, u granicama i pod uslovima koje utvrdi Savet, u skladu sa postupkom iz člana 42. Statuta, izriče kazne i druge mere preduzećima u slučaju da se ne pridržavaju njenih propisa i odluka.

Član 35

Sudska kontrola i pitanja u vezi sa njom

35.1. Sud pravde može da se upozna sa radom, odnosno propustima ECB, kao i da se zatraži njegovo tumačenje u slučajevima i prema uslovima predviđenim Ugovorom. ECB može da podnese žalbu u slučajevima i pod uslovima utvrđenim Ugovorom.

35.2. Sporove između ECB, s jedne strane, i njenih poverilaca, s druge, rešavaju nadležni nacionalni sudovi, osim ako za to nije predviđena nadležnost Suda pravde.

35.3. ECB podleže režimu odgovornosti predviđenom u članu 215 Ugovora. Odgovornost nacionalnih centralnih banaka se određuje prema važećem nacionalnom zakonodavstvu.

35.4. Sud pravde je nadležan da rešava sporove u skladu sa klauzulom o arbitraži sadržanom u ugovoru koji je, na osnovu javnog ili privatnog prava, sklopila ECB ili je isti sklopljen u njeno ime.

35.5. Savet guvernera donosi odluku da se ECB obrati Sudu pravde.

35.6. Sud pravde je nadležan da presuđuje u sporovima koji se odnose na izvršavanje obaveza nacionalnih centralnih banaka propisanih ovim Statutom. Ako ECB utvrdi da neka od nacionalnih centralnih banaka ne ispunjava obaveze utvrđene ovim Statutom, može podneti tužbu Sudu pravde. Ona će izneti svoje razloge u vezi ovog pitanja, nakon što dotičnoj centralnoj banci omogući da iznese svoje primedbe. Ako nacionalna centralna banka nema primedbi u roku koji joj ECB odredi, ECB može podneti tužbu Sudu pravde.

Član 36

Osoblje

36.1. Savet guvernera donosi propise, na predlog Izvršnog odbora, kojima se pravno regulišu personalna pitanja koja se odnose na osoblje ECB.

36.2. Sud pravde je nadležan u svim sporovima između ECB i njenih službenika u granicama i pod uslovima predviđenim propisima za zaposlene.

Član 37

Sedište

Odluku o sedištu ECB sporazumno donose vlade država članica, na nivou šefova država ili vlada, pre kraja 1992. godine.

Član 38

Službena tajna

38.1. članovi organa odlučivanja i zaposleni u ECB i nacionalnim centralnim bankama dužni su da čuvaju tajnost informacija koje, po svojoj prirodi, spadaju u službene tajne i nakon prestanka njihovih funkcija.

38.2. Lica kojima su dostupni podaci obuhvaćeni posebnim propisima Zajednice o tajnosti podataka, dužna su da se pridržavaju tih propisa.

Član 39

U odnosu na treća lica, ECB mogu pravno obavezati njen predsednik ili dva člana Izvršnog odbora, odnosno dva druga lica zaposlena u ECB koja je predsednik propisno ovlastio da je zastupaju.

Član 40

Privilegije i imuniteti

ECB uživa privilegije i imunitete na teritoriji država članica neophodne za obavljanje svojih funkcija, prema uslovima utvrđenim u Protokolu o privilegijama i imunitetima Evropske zajednice, koji se nalazi u prilogu Sporazuma o uspostavljanju jedinstvenog Saveta i jedinstvene Komisije Evropskih zajednica.

POGLAVLJE VIII

REVIZIJA STATUTA I DOPUNSKO ZAKONODAVSTVO

Član 41

Pojednostavljeni postupak revizije

41.1. U skladu sa članom 106. tačka 5 Ugovora, članovima 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4 i 32.6, članom 33.1. tačka a/ i članom 36. ovog Statuta, Savet može da donese odluku o izmeni ovog Statuta - na osnovu odluke donete kvalifikovanom većinom na preporuku ECB, a posle konsultacije sa Komisijom, ili jednoglasnom odlukom na predlog Komisije, a posle konsultacije sa ECB. U oba slučaja je neophodna salgasnost Parlamenta.

41.2. Za preporuku ECB, koju daje na osnovu ovog člana, potrebna je jednoglasna odluka Saveta guvernera.

Član 42

Dopunsko zakonodavstvo

U skladu sa članom 106. tačka 6. Ugovora, i neposredno po donošenju odluke o datumu početka treće faze Savet donosi odluku o usvajanju odredbi iz člana 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3. ovog Statuta. Takvu odluku donosi kvalifikovanom većinom na predlog Komisije, a posle konsultacije sa Evropskim parlamentom i sa ECB, ili na preporuku ECB, a posle konsultacije sa Evropskim parlamentom i sa Komisijom.

POGLAVLJA IX

PRELAZNE I DRUGE ODREDBE KOJE SE ODOSE NA ESCB

Član 43

Opšte odredbe

43.1. Izuzeće u smislu člana 109. K tačka 1. Ugovora ima za posledicu da odredbe članova 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33,

34, 50. i 52. ovog Statuta ne proizvode nikakva prava niti nameću neke obaveze prema odnosnim državama članicama.

43.2. Centralne banke država članica za koje važi izuzeće predviđeno u članu 109. K tačka 1. Ugovora, zadržavaju svoje nadležnosti u oblasti monetarne politike, u skladu sa nacionalnim pravom.

43.3. Pod "državom članicom", prema članu 109. K tačka 4. Ugovora, smatra se ona država članica na koju se ne primenjuje izuzeće od članova 3, 11.2, 19, 34.2 i 50. ovog Statuta.

43.4. Pod "nacionalnom centralnom bankom" podrazumevaju se centralne banke država članica koje nisu predmet izuzeća od sledećih članova ovog Statuta: 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 i 52.

43.5. U članovima 10.3 i 33.1 pod "akcionarima" se podrazumevaju centralne banke država članica koje nisu predmet izuzeća.

43.6. U članovima 10.3 i 30.2 pod "upisanim kapitalom" se podrazumeva kapital ECB upisan od strane centralnih banaka država članica za koje ne važi izuzeće.

Član 44

Prelazni zadaci ECB

44.1. ECB osigurava izvršenje zadataka iz nadležnosti Evropskog monetarnog instituta, koji, zbog izuzeća koja važe za jednu ili više država članica, moraju da se obave u toku treće faze.

44.2. ECB daje mišljenje u toku pripreme, o ukidanju izuzeća predviđenog u članu 109 K Ugovora.

Član 45

Generalni savet ECB

45.1. Ne dirajući u član 106 tačka 3 Ugovora, formira se Generalni savet kao treći organ odlučivanja.

45.2. Generalni savet sačinjavaju predsednik i potpredsednik ECB kao i guverneri nacionalnih centralnih banaka. Ostali članovi Izvršnog odbora mogu, bez prava glasa, da učestvuju na sastancima Generalnog saveta.

45.3. Sva ovlašćenja Generalnog saveta detaljno su navedena u članu 47. ovog statuta.

Član 46

Poslovnik Generalnog saveta

46.1. Predsednik, odnosno u njegovom odsustvu, potpredsednik ECB predsedava Generalnim savetom ECB.

46.2. Predsednik Saveta i jedan član Komisije mogu, bez prava glasa, da učestvuju na sastancima Generalnog saveta.

- 46.3. Predsednik priprema sastanke Generalnog saveta.
- 46.4. Odstupajući od člana 12.3, Generalni savet usvaja poslovnik.
- 46.5. Poslove sekretarijata Generalnog saveta obezbeđuje ECB.

Član 47

Ovlašćenja Generalnog saveta

- 47.1. Generalni savet :
 - obavlja zadatke utvrđene u članu 44;
 - učestuje u vršenju savetodavnih funkcija predviđenju u članu 4. i 25.1.
- 47.2. Generalni savet pomaže u:
 - prikupljanju statističkih podataka, u skladu sa članom 5;
 - izradi izveštaja o aktivnostima ECB, u skladu sa članom 15;
 - utvrđivanju pravila, predviđenih članom 26.4, neophodnih za primenu člana 26;
 - preduzimanju svih ostalih mera, predviđenih članom 29.4, neophodnih za primenu člana 29;
 - utvrđivanju uslova zapošljavanja u ECB, prema članu 36.
- 47.3. Generalni savet učestvuje u neophodnim pripremama za neopozivo utvrđivanje deviznog kursa valuta država članica sa izuzećem u odnosu na valute ili na jednu valutu država članica za koje ne važi izuzeće, u skladu sa članom 109 L. tačka 5. Ugovora.
- 47.4. Predsednik ECB obaveštava Generalni savet o odlukama Saveta guvernera.

Član 48

Prelazne odredbe u vezi sa kapitalom ECB

U skladu sa članom 29.1. za svaku nacionalnu centralnu banku se utvrđuje ključ raspodele za upis kapitala ECB. Izuzetno od odredbi člana 28.3, centralne banke država članica za koje važi izuzeće ne unose svoj upisani kapital, osim ako Generalni savet ne donese, većinom od najmanje dve trećine upisanog kapitala ECB i najmanje polovine akcionara, odluku o tome da treba da bude upisan minimalni procenat kapitala na ime učešća u operativnim troškovima ECB.

Član 49

Odložna isplata kapitala rezervi i provizije ECB

49.1. Centralna banka države članice čije je izuzeće prestalo uplaćuje svoj deo u kapitalu ECB na isti način kao i ostale centralne banke države članica koje nisu bile predmet izuzeća, i prenosi na ECB devizne rezerve, u skladu sa članom 30.1. Kapital za uplatu se određuje tako što se iznos u ekijima, prema važećem kursu gore pomenutih rezervi koje su već transferisane u ECB, pomnoži sa koeficijentom broja deonica koje je

zainteresovana centralna banka upisala i broja deonica koje su druge nacionalne centralne banke uplatile.

49.2. Pored uplata predviđenih članom 49.1, centralna banka države članice uplaćuje u rezerve ECB, po stavkama koje odgovaraju rezervama i u iznosu koji odgovara rezervama, kao i u rezervu za potencijalne gubitke koja odgovara bilansu uspeha na dan 31. decembra godine koja prethodi upisu kapitala u ECB. Iznos koji se uplaćuje je proizvod visine rezervi i koeficijenta broja akcija koje je upisala dotična centralna banka i broja akcija uplaćenih od strane drugih banaka.

Član 50

Početno imenovanje članova Izvršnog odbora

Posle izbora Izvršnog odbora ECB, njenog predsednika, potpredsednika i ostale članove sporazumno imenuju vlade država članica, na nivou šefova država ili vlada, na preporuku Saveta, a posle obavljenih konsultacija sa Evropskim parlamentnom i Savetom EMI. Predsednik Izvršnog odbora imenuje se na osam godina. Izuzetno od odredbi člana 11.2, potpredsednik se imenuje na četiri godine, a ostali članovi Izvršnog odbora imaju mandat u trajanju između pet i osam godina. Nijedan mandat se ne može obnoviti. Broj članova Izvršnog odbora može biti manji od onog predviđenog članom 11.1, ali ni u kom slučaju manji od četiri.

Član 51

Odstupanje od člana 32

51.1. Ukoliko Savet guvernera utvrdi, nakon početka treće faze, da primena člana 32. značajno menja relativni položaj i poziciju nacionalnih centralnih banaka u oblasti raspodele dohotka, iznos dohotka za raspodelu, u skladu sa članom 32, smanjiće se u istom procentu, koji neće preći 60% u toku prve budžetske godine od početka treće faze, a zatim će se smanjivati za najmanje 12 procentnih poena tokom svake naredne budžetske godine.

51.2. član 51.1. se primenjuje najviše tokom pet kompletnih budžetskih godina nakon početka treće faze.

Član 52

Razmena novčanica u valutama Zajednice

Nakon neopozivog fiksiranja deviznih kurseva, Savet guvernera preduzima mere koje omogućavaju da se novčanice u valutama sa neopozivo fiksnim kursom menjaju po nominalnoj vrednosti kod nacionalnih centralnih banaka.

Član 53

Primena prelaznih odredbi

Članovi 43. do 48. mogu se primenjivati, ako, i sve dok postoje države članice koje su predmet izuzeća.

**3. PROTOKOL UZ UGOVOR O OSNIVANJU EVROPSKE
ZAJEDNICE O POSTUPKU KOJI SE PRIMENJUJE U SLUČAJU
IZUZETNO VELIKOG DEFICITA**

VISOKE STRANE UGOVORNICE,

U ŽELJI da utvrde postupak koji se primenjuje u slučaju izuzetno velikog deficita u skladu sa članom 104. C Ugovora o osnivanju Evropske zajednice,

SAGLASILE SU SE o dole navedenim odredbama koje su priložene Ugovoru o osnivanju Evropske zajednice :

Član 1

Referente vrednosti iz člana 104. C tačke 2. Ugovora su sledeće:

- 3% za odnos između predviđenog ili ostvarenog javnog deficita i unutrašnjeg bruto proizvoda merenog tržišnim cenama;
- 60% za odnos između javnog duga i unutrašnjeg bruto proizvoda merenog tržišnim cenama.

Član 2

U skladu sa članom 104 C Ugovora i ovim protokolom, bliže se definišu :

- javni (deficit ili dug) : onaj koji se odnosi na vladu, odnosno na centralnu administraciju, regionalne ili lokalne nadležne organe i fondove za socijalno osiguranje, izuzev komercijalnih operacija, kako je to definisano Evropskim sistemom objedinjenih privrednih računa;
- deficit : potreba za neto zajmom, kako je to definisano Evropskim sistemom objedinjenih privrednih računa;
- investicija : stvaranje bruto fiksnog kapitala, kako je to definisano Evropskim sistemom objedinjenih privrednih računa;
- dug : ukupni bruto dugovi izraženi u nominalnoj vrednosti na kraju godine i utvrđeni po sektorima javnih organa, u skladu sa definicijom iz prvog stava ovog člana.

Član 3

Da bi se osigurala efikasnost procedure koja se primenjuje u slučaju izuzetno velikog deficita, vlade država članica se, prema ovoj proceduri, smatraju odgovornim za javne deficite, opisane u prvom stavu člana 2. Države članice se staraju da im nacionalni propisi u vezi budžetskih procedura omoguće ispunjavanje obaveza koja proizilaze iz ovog Ugovora.

Države članice brzo i redovno obavestavaju Komisiju o predviđenim i ostvarenim deficitama kao i o visini njihovog duga.

Član 4

Statističke podatke koji se koriste za primenu ovog Protokola dostavlja Komisija.

4. PROTOKOL UZ UGOVOR O OSNIVANJU EVROPSKE ZAJEDNICE O KRITERIJUMIMA KONVERGENCIJE IZ ČLANA 109 J UGOVORA O OSNIVANJU EVROPSKE ZAJEDNICE

VISOKE STRANE UGOVORNICE,

U ŽELJI DA utvrde načine za usklađivanje kriterijuma kojima se Zajednica rukovodi prilikom donosenja odluke o prelasku u treću fazu Ekonomske i monetarne unije u skladu sa članom 109 J tačka 1. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice,

SAGLASILE SU SE o dole navedenim odredbama priloženim uz Ugovor o osnivanju Evropske zajednice:

Član 1

Kriterijum o stabilnosti cena, iz člana 109. J tačka 1. prvi stav ovog Ugovora, znači da je neka država članica ostvarila trajnu stabilnosti cena i prosečnu stopu inflacije, u jednogodišnjem periodu pre ispitivanja, koja ne prelazi 1,5% stopu inflacije koju imaju tri države članice sa najboljim rezultatima na planu stabilnosti cena. Inflacija se računa korišćenjem indeksa potrošačkih cena na uporedivom osnovu, imajući u vidu razlike u nacionalnim definicijama.

Član 2

Kriterijum stanja javnih finansija iz člana 109. J, tačka 1, drugi stav ovog Ugovora, znači da neka država članica u momentu ispitivanja nije predmet odluke Saveta iz člana 104. C tačka 6. ovog Ugovora, u pogledu postojanja preterano velikog deficita.

Član 3

Kriterijum učešća u deviznom mehanizmu Evropskog monetarnog sistema iz člana 109 J tačka 1 prvi stav ovog Ugovora, znači da je neka država članica poštovala dopuštene granice fluktuacije kursa, predviđene deviznim mehanizmom Evropskog monetarnog sistema, bez ozbiljnijih tenzija, u toku najmanje dve godine koje su prethodile ispitivanju. Posebno, to znači da država članica nije devalvirala, na svoju inicijativu, nacionalnu valutu prema valuti neke druge države članice (bilateralni centralni kurs) u toku istog periodu.

Član 4

Kriterijum usklađenosti kamatnih stopa iz člana 109. J tačka 1, četvrti stav ovog Ugovora, znači da je neka država članica imala, u periodu od godinu dana pre ispitivanja, dugoročnu prosečnu nominalnu kamatnu stopu, koja nije prelazila 2 % od te stope u najviše tri druge države članice sa najboljim rezultatima u oblasti stabilnosti cena. Kamatne stope se računaju na osnovu dugoročnih državnih obligacija ili na osnovu drugih uporedivih vrednosnih papira, imajući u vidu razlike u nacionalnim definicijama.

Član 5

Statističke podatke koji se koriste za primenu ovog Protokola obezbeđuje Komisija.

Član 6

Savet usvaja odgovarajuće odredbe za detaljno utvrđivanje kriterijuma konvergencije iz člana 109. J Ugovora, koji će tada zameniti ovaj Protokol. Pri tome, Savet donosi odluku jednoglasno, na predlog Komisije, a posle konsultovanja Evropskog parlamenta, EMI ili, zavisno od slučaja, ECB, kao i Komiteta predviđenog u članu 109. C ovog Ugovora.

**5. UREDBA SAVETA (EZ) BR. 974/98 OD 3. MAJA 1998.
GODINE O UVOĐENJU EVRA²**

SAVET EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno član 109. L, tačka 4, treći stav,

Imajući u vidu Predlog Komisije³,

Imajući u vidu mišljenje Evropskog monetarnog instituta⁴,

Imajući u vidu mišljenje Evropskog parlamenta⁵,

(1) S obzirom da ova uredba reguliše monetarne propise država članica koje su usvojile evro; s obzirom da su odredbe o kontinuitetu ugovora, o izmeni naziva ekija u evro u pravnim instrumentima i o decimalnom zaokruživanju već utvrđene uredbom Saveta (EZ) br. 1103/97. od 17.6.1997. o nekim pitanjima u vezi sa uvođenjem evra⁶; s obzirom da uvođenje dotiče svakodnevne aktivnosti celokupnog stanovništva u uključenim državama članicama; s obzirom da bi trebalo razmotriti ostale mere koje nisu uključene u ovu ili u uredbu br. 1103/97. kako bi se obezbedio uravnotežen prelazak, posebno kada su u pitanju potrošači;

(2) S obzirom da je na sastanku Evropskog saveta u Madridu, 15. i 16. 12.1995, odlučeno da termin "eki" koji se koristi u Ugovoru da bi se označila evropska monetarna jedinica ima generičko značenje; s obzirom da su se Vlade 15 država članica zajednički usaglasile da ova odluka ugovorena i definitivna interpretacija odgovarajućih odredbi ugovora; s obzirom da evropska obračunska jedinica treba da nosi naziv "evro"; s obzirom da evro, kao valuta uključenih država članica treba da bude podeljen u jednu stotinu pod-jedinica pod nazivom "cent"; s obzirom da određivanje naziva "cent" ne sprečava korišćenje varijanti tog termina koje se tradicionalno koriste u državama članicama; s obzirom da Evropski savet takođe smatra da bi ime jedinstvene valute moralo biti isto u svim zvaničnim jezicima Evropske unije, uzimajući u obzir postojanje različitih alfabeta;

² *Official Journal of the European Communities*, No. L 139, 11. 5. 1998, p. 1. Reference na članove Ugovora o osnivanju EZ koje sadrži ova uredba se odnose na staru numeraciju iz ugovora iz Mاستrihta (primedba prevodioca).

³ OJ C 369, 7. 12. 1996, p. 10.

⁴ OJ C 205, 5. 7. 1997, p. 17.

⁵ OJ C 380, 16. 12. 1996, p. 50.

⁶ OJ L 162, 19. 6. 1997, p. 1

(3) S obzirom da Savet, u skladu sa članom 109. L, tačka 4. Ugovora, treba da preduzme neophodne mere za brzo uvođenje evra, pored mera kojim se utvrđuju kursevi konverzije;

(4) S obzirom da u slučajevima kada, prema članu 109. K, tačka 2 Ugovora, država članica postane država članica učesnica, Savet preduzima ostale hitne mere radi uvođenja evra kao jedinstvene valute te države članice, u skladu sa članom 109. L, tačka 5.

(5) S obzirom da, u skladu sa prvom rečenicom člana 109. L, tačka 4. Ugovora, Savet prvoga dana treće faze utvrđuje kurseve konverzije prema kojem će valute država članica učesnica biti međusobno nepovratno fiksirane i na kom, nepovratno fiksiranom kursu, evro zamenjuje te valute;

(6) S obzirom da ne postoji rizik kursne razmene, bilo između evra i nacionalnih moneta, bilo između nacionalnih moneta međusobno. U tom smislu bi trebalo da budu tumačene zakonodavne odredbe;

(7) S obzirom da termin "ugovor", koji se koristi za označavanje pravnih instrumenata, treba da se odnosi na sve vrste ugovora, bez obzira na način na koji su zaključeni;

(8) S obzirom da je potrebno predvideti prelazni period kako bi se obezbedio nesmetan prelazak na evro, u periodu od subsitucije nacionalnih moneta evrom, do momenta uvođenja evro novčanica i kovanog novca; s obzirom da bi u tom periodu nacionalne monetarne jedinice trebalo definisati kao delove evra; s obzirom da je, prema tome, utvrđena zakonska ekvivalencija između evra i nacionalnih monetarnih jedinica;

(9) S obzirom da će, prema članu 109. G Ugovora i prema uredbi (EZ) br. 1103/97, evro zameniti eki od 1.1.1999. godine, kao obračunska jedinica organa Evropske zajednice; s obzirom da će evro biti obračunska jedinica Evropske centralne banke (ECB) i centralnih banaka država članica učesnica; s obzirom da će, u skladu sa zaključcima iz Madrida, operacije monetarne politike biti obavljane u evro jedinicama od strane Evropskog sistema centralnih banaka (ESCB); s obzirom da ovo ne sprečava nacionalne centralne banke da drže račune u svojim nacionalnim monetarnim jedinicama u prelaznom periodu, posebno u korist svojih zaposlenih ili za račun javne uprave;

(10) S obzirom da države članice učesnice mogu da dozvole puno korišćenje evro jedinica na svojoj teritoriji u toku prelaznog perioda;

(11) S obzirom da, u toku prelaznog perioda, ugovori, nacionalni propisi i drugi pravni instrumenti mogu biti pravovaljano donošeni, bilo da su izraženi u jedinicama evra, bilo u nacionalnoj valuti; s obzirom da u toku tog perioda, ništa u ovoj uredbi ne utiče na pravovaljanost bilo kakvog pozivanja na nacionalnu valutu navedene u bilo kom pravnom instrumentu;

(12) S obzirom da, ekonomski subjekti imaju obavezu da poštuju onu denominaciju koja je izražena u nekom pravnom instrumentu, kada se radi o izvršenju akata na osnovu tog pravnog instrumenta, osim ako nije drugačije dogovoreno;

(13) S obzirom da su jedinice evra i jedinice nacionalne valute jedinični izrazi jedne iste valute; s obzirom da bi trebalo obezbediti da se plaćanja na neki račun unutar neke države članice-učesnice mogu obavljati bilo u evrima ili u odgovarajućim nacionalnim valutnim jedinicama; s obzirom da bi odredbe o plaćanju na račun trebalo da važe i za prekogranična plaćanja koja su izražena, bilo u jedinicama evra, bilo u nacionalnim valutnim jedinicama izvršioca plaćanja; s obzirom da bi trebalo omogućiti nesmetano funkcionisanje platnih sistema usvajanjem propisa koji se odnose na bezgotovinska plaćanja putem platnih instrumenata koji su predviđeni u tim sistemima; s obzirom da odredbe o bezgotovinskom plaćanju ne podrazumevaju obavezu finansijskih posrednika da obezbede druga sredstva plaćanja ili finansijske proizvode denominovane u bilo kojoj posebnoj jedinici evra; s obzirom da odredbe o bezgotovinskom plaćanju ne sprečavaju finansijske posrednike da u prelaznom periodu koordiniraju uvođenje platnih instrumenata izraženih u evrima koji se zasnivaju na zajedničkoj tehničkoj infrastrukturi;

(14) S obzirom da, u skladu sa zaključcima Evropskog saveta iz Madrida, nove obveznice za javni dug treba da budu izdavane u evrima od strane država članica - učesnica, sa 1. januarom 1999. godine; s obzirom da je poželjno da se dužnicima omogući da renominuju preostala dugovanja u evro; s obzirom da odredbe o prenominaciji treba da budu takve da se mogu primenjivati i od strane sudova trećih zemalja; s obzirom da bi trebalo omogućiti da dužnici prenominuju svoj preostali dug ukoliko je dug izražen u valuti države članice učesnice koja je prenominovala deo ili celinu svoga preostalog opšteg državnog duga; s obzirom da ove odredbe ne regulišu pitanje uvođenja dodatnih uslova u cilju promena uslova preostalih dugova i da, između ostalog, izmene nominalni iznos preostalog duga, što treba da se reguliše putem nacionalnih propisa; s obzirom da je poželjno da se omogući državama članicama da preduzmu odgovarajuće mere radi izmene obračunskih jedinica u pogledu operacija koje se odnose na organizaciju tržišta;

(15) S obzirom da se može pojaviti potreba za dodatnim aktivnostima na nivou Zajednice kako bi se pojasnili efekti uvođenja evra u primeni postojećih propisa Zajednice, posebno kada se radi o merama u oblasti specifičnih tehnika ("*netting*", "*set-off*" i drugo) ili tehnika sa sličnim efektima;

(16) S obzirom da bilo kakva obaveza da se koristi evro može biti uvedena samo na osnovu pravila Zajednice; s obzirom da države članice učesnice mogu omogućiti korišćenje evra u transakcijama sa javnim sektorom; s obzirom da propisi Zajednice u pogledu vremenskih okvira za generalno uvođenja evra mogu da ostave određenu slobodu pojedinim državama članicama, u skladu sa referentnim scenarijem usvojenim od strane Evropskog saveta na sastanku u Madridu;

(17) S obzirom da, u skladu sa članom 105 A Ugovora Savet može da usvoji mere za harmonizaciju denominacija i drugih tehničkih specifikacija svog kovanog novca;

(18) S obzirom da banknote i kovani novac moraju biti zaštićeni od krivotvorenja;

(19) S obzirom da banknote i kovani novac izraženi u nacionalnim valutama gube svoj pravni status javnog sredstva plaćanja najkasnije šest meseci posle završetka prelaznog perioda; s obzirom da ograničenja koja iz javnih razloga uvode države članice na plaćanja u gotovini nisu suprotna sa statusom legalnog sredstva plaćanja evrobanknota ili kovanog novca, uz uslov da postoje drugi legalni načini za izvršenje monetarnih dugova;

(20) S obzirom da će se od kraja prelaznog perioda reference na legalne instrumente plaćanja smatrati referencama na jedinice evra, u skladu sa odgovarajućim kursovima; s obzirom da fizička prenominacija postojećih legalnih instrumenata nije dakle neophodna da bi se postigao odgovarajući rezultat; s obzirom da pravila o zaokruživanju cifara utvrđena u uredbi br. 1103/97 važi i za kursne konverzije koje budu izvršene na kraju prelaznog perioda, ili nakon prelaznog perioda; s obzirom da zbog razloga jasnoće može biti opravdano da se fizička prenominacija izvrši čim pre to uslovi opravdavaju;

(21) S obzirom da tačka 2. protokola br. 11. o određenim pitanjima koja se odnose na Ujedinjeno kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske navodi da, između ostalog, tačka 5. toga protokola važi ukoliko Ujedinjeno Kraljevstvo notifikuje Savetu da ono nema nameru da se uključi u treću fazu; s obzirom da je Ujedinjeno Kraljevstvo 30. oktobra 1997. godine dostavilo notifikaciju Savetu da ne namerava da se uključi u treću fazu; s obzirom da tačka 5 predviđa, između ostalog, da se član 109. L, tačka 4. neće primenjivati na Ujedinjeno Kraljevstvo;

(22) S obzirom da je Danska, uz navođenje odredbi iz tačke 1. protokola br. 12 o određenim pitanjima koja se odnose na Dansku, notifikovala u okviru Edinburške odluke od 12. 12. 1992, da neće učestvovati u trećoj fazi; s obzirom da prema tome, svi članovi i odredbe Ugovora i statuta ESCB koji pominju izuzeća, važe za Dansku, u skladu sa tačkom 2 pomenutog protokola;

(23) S obzirom da će jedinstvena valuta biti uvedena samo u države članice koje nisu predmet izuzeća, u skladu sa članom 109 L, tačka 4;

(24) S obzirom da će prema tome ova uredba važiti u skladu sa članom 189. Ugovora, vodeći računa o odredbama protokola br. 11. i 12, kao i člana 109. L, tačka 1.

USVOJIO JE OVU UREDBU

PRVI DEO

DEFINICIJE

Član 1.

U smislu ove uredbe:

- "države članice - učesnice" se odnosi na Belgiju, Nemačku, Španiju, Francusku, Irsku, Italiju, Luksemburg, Holandiju, Austriju, Portugaliju i Finsku,
- "legalni instrumenti" se odnosi na zakonske i administrativne propise, akta uprave, sudske presude i odluke, ugovore, jednostrana pravna akta, instrumente plaćanja, osim banknota i kovanog novca, kao i druge instrumente koji imaju pravni efekat,
- "obračunski kurs" se odnosi na nepovratno fiksirane kurseve usvojene od strane Saveta za valute svake od država članica - učesnica, u skladu sa prvim stavom člana 109. L, tačka 4. Ugovora,
- "jedinica evro" - znači jedinicu valute kako je to utvrđeno u drugoj rečenici člana 2,
- "jedinice nacionalnih valuta" - se odnosi na jedinice valuta država članica - učesnica, u smislu u kom su te jedinice definisane na dan otpočinjanja treće faze ekonomske i monetarne unije,
- "prelazni period" - se odnosi na period koji otpočinje 1. januara 1999. godine i završava se 31. decembra 2001. godine,
- "prenominacija" - znači promenu novčane jedinice u kojoj je izražena visina preostalog duga iz nacionalne jedinice u evro, kako je to definisano u članu 2, ali se aktom prenomincije ne menja ni jedan drugi element duga, kako je to regulisano nacionalnim propisima.

DEO II

PRELAZAK NA EVRO SA VALUTA DRŽAVA ČLANICA - UČESNICA

Član 2.

Od 1. januara 1999. godine valuta država članica učesnica će biti evro. Valutna jedinica će biti jedan evro. Jedan evro će biti podeljen na jednu stotinu centi.

Član 3.

Evro će zameniti valute svake od država članica učesnica prema utvrđenom kursu konverzije.

Član 4.

Evro će predstavljati obračunsku jedinicu Evropske centralne banke (ECB) i centralnih banaka država članica učesnica.

DEO III

PRELAZNE ODREDBE

Član 5.

Članovi 6, 7, 8. i 9. će se primenjivati u toku prelaznog perioda.

Član 6.

1. Evro će takođe biti podeljen na jedinice nacionalnih valuta, u skladu sa utvrđenim kursom konverzije. Svaka takva podela će biti fiksna. Monetarni propisi država članica učesnica će nastaviti da važe, u skladu sa odredbama iz ove uredbe.

2. Kada se u nekom legalnom instrumentu pominje jedinica nacionalne valute, ona će važiti kao da se odnose na jedinicu evra, u skladu sa kursom konverzije.

Član 7.

Zamena nacionalne valutne jedinice država članica učesnica evrom sama po sebi neće imati za efekat prenominaciju legalnih instrumenata koji su važeći na dan zamene.

Član 8.

1. Akta koja se izvršavaju na osnovu legalnih instrumenata koji predviđaju korišćenje nacionalne valutne jedinice će se izvršiti u toj nacionalnoj valutnoj jedinici. Akta koja se izvršavaju na osnovu legalnih instrumenata koji predviđaju korišćenje jedinice evra će se izvršiti u toj jedinici.

2. Odredbe tačke 1. važe osim ako se strane ne dogovore drugačije.

3. Bez obzira na tačku 1, sredstva izražena, bilo u evrima, bilo u nacionalnim jedinicama određene države članice učesnice, i koja se plaćaju bezgotovinski na račun poverioca u toj državi članici, mogu biti plaćena od strane dužnika, bilo u evrima, bilo u nacionalnim valutnim jedinicama. Ova sredstva, uplaćena na račun poverioca, biće izražena u onim valutnim jedinicama u kojima je izražen i račun, uz poštovanje utvrđenog kursa.

4. Bez obzira na tačku 1, svaka država članica učesnica, može preduzeti mere neophodne za:

- renominaciju u jedinice evra preostalih dugova nastalih zaduženjem vlasti te države članice-učesnice, kako je to definisano u evropskom sistemu integrisanih računa,

pod uslovom da su oni izraženi u valutnim jedinicama te države članice i izdati na osnovu njenog zakonodavstva. Ukoliko je država članica-učesnica preduzela navedene mere, dužnici mogu prenominovati u evro dugove izražene u nacionalnim valutnim jedinicama te države članice, osim ukoliko je prenominacija izričito zabranjena ugovorom o dugu; ova odredba se primenjuje na dugove javnih vlasti države članice, kao i na druge vrednosne hartije ("bonds" i dr) kojima se garantuje dug i kojima se može trgovati na tržištu novca, kao i na instrumente novčanog tržišta koje izdaju drugi dužnici,

- omogućavanje promene iz nacionalnih jedinica u jedinice evra obračunskih jedinica koji se koriste u operativnim postupcima:

(a) na tržištu radi razmene, kliringa ili otplate bilo kog instrumenta koji je naveden u delu B aneksa uz uputstvo Saveta br. 93/22/EEZ od 10. maja 1993.⁷ o investicionim uslugama u oblasti hartija od vrednosti i berzanskih roba; i

(b) u sistemima redovnog menjanja, kliringa ili novčane isplate.

5. Druge odredbe o korišćenju evro jedinica, osim onih koje predviđa tačka 4, mogu biti uvedene od strane država članica učesnica u skladu sa okvirnim rokovima koje predviđi zakonodavstvo Zajednice.

6. Nacionalni propisi država članica učesnica koji dozvoljavaju ili nalažu korišćenje specifičnih tehnika ("*netting*", "*set-off*" i drugo) ili tehnika sa sličnim efektima, primenjuju se na monetarne obaveze, bez obzira na njihovu valutnu nominaciju, ukoliko se ta nominacija odnosi na evro, ili na nacionalnu valutnu jedinicu, pri čemu se primenjuje predviđeni kurs konverzije.

Član 9.

Banknote i apoeni izraženi u nacionalnoj valutnoj jedinici zadržavaju status legalnog sredstva plaćanja u okviru svoje teritorije, kao na dan koji prethodi stupanju na snagu ove uredbe.

DEO IV

EVRO NOVČANICE I APOENI

Član 10.

Od 1. januara 2002. godine, ECB i centralne banke država članica učesnica uvode u opticaj novčanice izražene u evrima. Uz poštovanje člana 15, ove novčanice nominovane u evrima biće jedine novčanice koje imaju status legalnog sredstva plaćanja u svim ovim državama članicama.

⁷ OJ L 141, 11. 6. 1993, p. 27. Uputstvo je izmenjeno uputstvom br. 95/26/EEZ Evropskog parlamenta i Saveta (OJ L 168, 18. 7. 1995, p. 7).

Član 11.

Od 1. januara 2002. godine, države članice učesnice će puštati u opticaj kovani novac (apoene) izražene u evrima ili u centima, koji su u skladu sa nazivima i tehničkim specifikacijama koje može da utvrdi Savet na osnovu druge rečenice u članu 105. A, tačka 2 Ugovora. Uz poštovanje člana 15, ovaj kovani novac će biti jedini kovani novac sa statusom legalnog sredstva plaćanja u svim ovim državama članicama. Sa izuzetkom organa koji pušta u opticaj apoene i onih lica koje izričito odrede nacionalni propisi država članica učesnica, ni jedan subjekt neće biti u obavezi da primi više od 50 kovanica u okviru jedne isplate.

Član 12.

Države članice učesnice će predvideti odgovarajuće sankcije za slučajeve krivotvorenja i falsifikovanja evro novčanica i kovanica.

DEO V**ZAVRŠNE ODREDBE****Član 13.**

Članovi 14, 15 i 16 se primenjuju od kraja prelaznog perioda.

Član 14.

Kada se u postojećem pravnom instrumentu koji važi na kraju prelaznog perioda pominje nacionalna valutna jedinica, takve reference će se automatski smatrati navođenjem jedinica evra, uz primenu odgovarajućeg kursa konverzije. Decimalno zaokruživanje se primenjuje u skladu sa uredbom (EZ) br. 1103/97.

Član 15.

1. Novčanice i kovani novac koji su denominovani u nacionalnim valutnim jedinicama, kako se to navodi u članu 6. tačka 1, produžiće važenje legalnog sredstva plaćanja u granicama svojih teritorija najduže šest meseci nakon završetka prelaznog perioda; ovaj period može biti skraćen na osnovu nacionalnih propisa.

2. Svaka država članica učesnica može za period do šest meseci od kraja prelaznog perioda da utvrdi pravila za korišćenje novčanica i kovanog novca, izraženih u njihovim nacionalnim valutnim jedinicama, kako je to navedeno u članu 6. tačka 1, kao i da primeni sve mere neophodne za njihovo lakše povlačenje iz optičaja.

Član 16.

U skladu sa zakonima i praksom država članica učesnica, njihovi organi nadležni za izdavanje novčanica i kovanog novca mogu da nastave da primaju novčanice i kovani novac koji su ranije pustili u opticaj, u zamenu za evre, prema utvrđenom kursu.

DEO VI
STUPANJE NA SNAGU

Član 17.

Ova uredba stupa na snagu 1. januara 1999. godine.

Ova uredba je obavezujuća u celini i direktno se primenjuje u svim državama članicama, u skladu sa Ugovorom i uz poštovanje protokola 11 i 12, kao i člana 109. K, tačka 1.

Sačinjeno u Briselu, 3. maja 1998. godine

Za Savet
Predsednik
G. Bronjn

II ODREDBE EU O EVROPSKIM GLAVNIM GRADOVIMA KULTURE

ZAJEDNIČKI STAV EZ (BR. 47/98) USVOJEN OD STRANE SAVETA
24. jula 1998. godine radi usvajanja odluke Evropskog parlamenta i Saveta kojom se
predviđa akcija Zajednice o manifestaciji "Evropski glavni grad kulture" za period
2005 - 2019. godine
(98/C 285/05)

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno njegov član 128,

Imajući u vidu predlog Komisije¹,

Imajući u vidu mišljenje Regionalnog komiteta²,

Delujući u skladu sa postupkom predviđenim u članu 189 B Ugovora³,

1. S obzirom da je kroz istoriju evropsko područje bilo izuzetno plodno i raznovrsno u umetničkim aktivnostima; s obzirom da je gradski život igrao značajnu ulogu u razvoju i uticaju evropske kulture;

2. S obzirom da član 128 Ugovora daje ovlašćenja Zajednici u oblasti kulture; s obzirom da zbog toga sve aktivnosti Zajednice usmerene na promociju kulture treba da budu zasnovane na tom pravnom osnovu, u skladu sa ciljevima i metodima Zajednice predviđenim Ugovorom;

3. S obzirom da su na sastanku od 13. juna 1985. godine ministari Saveta nadležni za poslove kulture usvojili rezoluciju koja se odnosi na godišnje održavanje događaja pod nazivom "Evropski grad kulture"⁴; njihov glavni cilj je pružanje uvida evropskoj javnosti u specifične vidove kulture određenog grada, regiona ili zemlje, pri čemu tim događajima Zajednica obezbeđuje finansijsku podršku;

4. S obzirom na studije o rezultatima organizacije Evropskih gradova kulture pokazuju da ovi događaji imaju pozitivan uticaj na medije, razvoj kulture i turizma, kao i na svest stanovništva o značaju izbora njihovog grada;

¹ Sl. list EZ C 362, 28. 11. 1997, p. 12.

² Sl. list EZ C 180, 11. 6. 1998, p. 70.

³ Mišljenje Evropskog parlamenta od 30. 4. 1998 (Sl. list C 152, 18. 5. 1998, p. 58), Zajednički stav Saveta od 24. jula 1998 i odluka Evropskog parlamenta - još neobjavljeni u Službenom listu)

⁴ Sl. list C 153, 22. 6. 1985, p. 2

5. S obzirom, međutim, da pozitivan uticaj nije trajao duže od samog odvijanja projekta, i s obzirom da bi trebalo ukazivati gradskim vlastima koje odlučuju na potrebu uključivanja kulturnih zbivanja u dinamičniji srednjoročni proces, uz poštovanja njihove nadležnosti da odluče o sadržini projekata;

6. S obzirom da je ova inicijativa značajna, kako za jačanje lokalnog i regionalnog identiteta, tako i za unapređenje evropske integracije;

7. S obzirom da je, u diskusiji vođenoj 7. aprila 1995. godine o programu Kaleidoskop uspostavljenom odlukom br. 719/96/EC⁵, Evropski Parlament zatražio od Komisije da izradi specifičan program o Evropskim gradovima kulture nakon 2000. godine, na osnovu člana 128. Ugovora;

8. S obzirom da će manifestacija "Glavni grad kulture" biti organizovana prema modelu rotacionog sistema koji će obezbediti da svaka država članica izabere jedan svoj grad u regularnim intervalima; predvidljivost, konzistentnost i transparentnost rotacionog sistema je najbolje postignuta donošenjem jedinstvene odluke kojom je određen redosled održavanja ovog događaja po državama članicama;

9. S obzirom da bi bilo svrsishodno da Savet izabere one gradove kulture čiji izbor će imati veliki simboličan značaj u državama članicama;

10. S obzirom da svaka inicijativa usmerena na promociju "Evropskih gradova kulture" mora zadovoljiti ranije definisane ciljeve i korišćenje resursa na način na koji je to predvideo Ugovor;

11. S obzirom da je Zajednica i ranije učestvovala u događajima "Evropski grad kulture" i "Mesec evropske kulture", prema programu Kaleidoskop, koji ističe krajem 1998. godine;

12. S obzirom da je 22. septembra, Savet usvojio odluku o budućim evropskim aktivnostima u kulturi⁶, kojom je pozvao Komisiju da do maja 1998, saglasno sa članom 152. Ugovora, donese odredbe za poseban program u oblasti kulture, u kojem bi bila obuhvaćena akcija "Evropski grad kulture"; uključujući finansijske aranžmane;

13. S obzirom da je Komisija podnela Evropskom Parlamentu i Savetu komunikaciju o prvom okvirnom programu Evropske zajednice u oblasti kulture, uključujući predlog odluke o jedinstvenom instrumentu za finansiranje i programiranje u oblasti kulturne saradnje;

⁵ Odluka br 719/96/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 29. 03. 1996. godine kojom se uspostavlja program pomoći umetničkim i kulturnim aktivnostima koji ima evropsku dimenziju (Kaleidoskop), Sl. list EU L 99, 20. 04. 1996, p. 20

⁶ Sl. list EU C 305, 7. 10. 1997, p. 11

ODLUČILE SU SLEDEĆE:

Član 1.

Zajednica usvaja aktivnost pod nazivom "Evropski glavni grad kulture". Njen cilj će biti da ukaže na bogatstva i raznolikosti evropskih kultura i njihovih zajedničkih osobina, kao i da podstiče veće međusobno poznavanje građana Evrope.

Član 2.

Svaka država članica može predložiti neki grad kao evropski glavni grad kulture, prema redosledu određenom u Aneksu 1. Svaki takav predlog će biti dostavljen Evropskom parlamentu, Savetu, Komisiji i Regionalnom komitetu, najkasnije četiri godine pre predviđenog početka ovog događaja.

Savet, na preporuke Komisije, zvanično će imenovati svaki od predloženih gradova za evropski grad kulture, za godinu za koju je nominovan, uz mogućnost eventualne izmene redosleda između država članica, predviđenog u Aneksu 1, na osnovu njihovog međusobnog sporazuma.

Član 3.

U ovim akcijama mogu učestvovati i ostale evropske zemlje. Svaka takva zemlja može predložiti jedan grad kao evropski glavni grad kulture i dostaviti ga Evropskom parlamentu, Savetu, Komisiji i Regionalnom komitetu. Savet, odlučujući jednoglasno na preporuku Komisije, zvanično određuje jedan od predloženih gradova kao evropski glavni grad kulture, za svaku godinu, imajući u vidu potrebu da period priprema bude četiri godine.

Član 4.

Svaki imenovani grad bi trebalo da organizuje program kulturnih događaja ističući svoju kulturu i kulturno nasleđe, kao i svoje mesto u zajedničkom kulturnom nasleđu, uz uključivanje ljudi koji se bave kulturnim aktivnostima iz drugih evropskih zemalja, sa ciljem uspostavljanja trajne saradnje. U principu, ovaj program bi trebalo da traje godinu dana, ali izuzetno imenovani grad se može opredeliti i za kraći period. Grad može odlučiti da uključi u program i svoj region. Trebalo bi da postoji određeno povezivanje između programa izabranih gradova u toku iste godine .

Član 5.

U cilju očuvanja kulturnih vrednosti akcije:

- gradovi bi u okviru svojih planova trebalo da u najvećoj meri uzmu u obzir listu kojom se utvrđuju kriteriji planiranja i evaluacije, u skladu sa Aneksom 2;
- imenovani grad bi trebalo da dostavi svoj program, Evropskom Parlamentu, Savetu i Regionalnom komitetu, najkasnije šest meseci pre početka događaja,

- prilikom procene programa svakog grada od strane Komisije, trebalo bi da budu uzeti u obzir kriteriji koji se navode u prvom stavu.

Komisija će odrediti Panel za usmeravanje, koji sačinjavaju osobe koje su dobro poznate u kulturnim krugovima. Dva člana ovog panela određuje Evropski parlament, dva Savet, dva Komisija i jednog Regionalni komitet. Panel za usmeravanje daje savete Komisiji o pitanjima koja se odnose na primenu ove odluke. Ako to zatraži država članica ili treća zemlja, Panel za usmeravanje može pružiti savet u pogledu izbora grada radi njegovog predlaganja.

Član 6.

Svake godine Komisija podnosi izveštaj o rezultatima manifestacija realizovanih predhodne godine, uključujući analize koje su sačinili organizatori manifestacije. Ovaj izveštaj se dostavlja Evropskom parlamentu, Savetu i Regionalnom komitetu. Komisija takođe može da podnese predloge za izmene ove odluke, u cilju lakše realizacije predviđene aktivnosti.

ANEKS 1

Poredak za predlaganje Evropskog glavnog grada kulture: 2005: Irska; 2006: Holandija; 2008: Velika Britanija; 2009: Austrija; 2010: Nemačka; 2011: Finska; 2012: Portugalija; 2013: Francuska; 2014: Švedska; 2015: Belgija; 2016: Španija; 2017: Danska; 2018: Grčka i 2019: Italija.

ANEKS 2

SPISAK KRITERIJUMA ZA PLANIRANJE I EVALUACIJU

Mogući elementi programa odabranih gradova:

- promocija zajedničkih umetničkih pokreta i stilova u čijem razvoju je grad imao posebnu ulogu,
- organizovanje umetničkih događaja (muzika, ples, pozorište, vizuelne umetnosti, film, itd.) i poboljšanja u promociji i upravljanju u oblasti umetnosti,
- upoznavanje evropske javnosti sa ljudima i događajima koji su obeležili istoriju i kulturu grada,
- organizovanje specifičnih aktivnosti usmerenih na jačanje umetničkih inovacija i stvaranje novih formi kulturnih aktivnosti i dijaloga,
- organizacija mera radi boljeg pristupa i poznavanja nepokretnih i pokretnih umetničkih dela i proizvoda koji su specifični za grad,

- organizovanje specifičnih kulturnih projekata u cilju privlačenja mladih ljudi u umetnost,
- organizovanje specifičnih kulturnih projekata u cilju jačanja društvene kohezije,
- planiranje aktivnosti za široku javnost, posebno korišćenjem multimedija i audiovizuelnih sredstava i multijezičkih prikaza,
- doprinos razvoju ekonomskih aktivnosti, posebno u pogledu zapošljavanja i turizma,
- potreba razvoja visokokvalitetnog i inovativnog turizma, uz posebno vođenje računa o značaju upravljanja kulturnim nasleđem na održivoj osnovi i usklađivanja želja posetilaca sa željama lokalnog stanovništva,
- organizovanje projekata usmerenih na podsticaj veza između arhitektonskog nasleđa i strategije urbanog razvoja,
- zajedničko organizovanje inicijativa usmerenih na unapređenje dijaloga između evropskih kultura i kulture drugih delova sveta.

Prevela Sanja Paunović